

PRISTINE - PRISTINE - PRISTINE - PRISTINE - PRISTINE - PRISTINE	
QEVERIA E KOSOVES - VLADA E KOSOVES - QYRKUNDA E KOSOVES	
MINISTRIA E BUEJESISE, PYLLTARISE DHE ZHVILLIMIT RURAL	
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, SUMARSTVA I RURALNOG RAZVOJA	
MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND RURAL DEVELOPMENT	
Arhivi Qendror - Centralno Arhivo - Central Archive	
Nr./Br./No.	1028
Nr. i fq./Br. Str./No. pg.	91+78+86
Data/Datumi/Data	01/03/2016
PRISTINE - PRISTINE - PRISTINE	

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

Ministar Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja,

U skladu sa članom 16, stav 2 i članom 17, stav 3 zakona br. 04/L-090 o Izmeni i dopuni zakona br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16, oktobar 2012, zasnivajući se na članu 8 (stav 1.4), dodatku 14 uredbe br. 02/2011 o Administrativnim oblastima i odgovornostima kancelarije Premijera i Ministarstava (22.03.2011) kao i na osnovu člana 38, stav 6 uredbe o Radu vlade, br. 09/2011 (službeni glasnik, br.15, 12.09.2011), izdaje:

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO (MPŠRR) - BR. 02/2016
O MERAMA I KRITERIJUMIMA PODRŠKE U POLJOPRIVREDI I RURALNOM
RAZVOJU ZA 2016 GODINU

POGLAVLJE I

OPŠTE ODREDBE

Član 1
Svrha

Ovim se administrativnim uputstvom određuju principi, uslovi, procedure i prihvatljivi kriterijumi za sprovođenje mera Programa za Ruralni Razvoj, usvojenih za 2016 godinu u okviru Programa za Poljoprivredu i Ruralni Razvoj (PPRR) 2014 – 2020.

Član 2
Oblast delovanja

1. Ovo administrativno uputstvo određuje podršku za mere i podmere Programa za Ruralni Razvoj (PRR) 2016:
 - 1.1. Mera 101 – Ulaganja u fizička sredstva na poljoprivrednim domaćinstvima;
 - 1.2. Mera 103 – Ulaganja u fizička sredstva za preradu i trgovinu poljoprivrednih proizvoda;
 - 1.3. Mera 302 – Diversifikacija farmi i razvoj poslovanja;
 - 1.4. Mera za Navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta.
2. Podržavanje ulaganja za mere iz stava 1 ovog člana se vrši za:
 - 2.1. Sektor voća;
 - 2.2. Sektor povrća i staklenika, uključujući krompir;
 - 2.3. Sektor mesa;
 - 2.4. Sektor mleka;
 - 2.5. Sektor grožđa;
 - 2.6. Sektor jaja;
 - 2.7. Sektor prerade mleka;
 - 2.8. Sektor prerade mesa;
 - 2.9. Sektor prerade voća i povrća;
 - 2.10. Sektor prerade vina;
 - 2.11. Proizvodnja, prerada i promovisanje meda;
 - 2.12. Sakupljanje, prerada i promovisanje nedrvnih šumskih proizvoda;
 - 2.13. Prerada i promovisanje poljoprivrednih proizvoda koji se uzgajaju;
 - 2.14. Razvijanje i promovisanje zanatskih aktivnosti;
 - 2.15. Razvijanje i promovisanje ruralnog turizma;
 - 2.16. Navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta.

Član 3 **Definicije**

1. Izrazi koji se koriste u ovom administrativnom uputstvu imaju sledeće značenje:
 - 1.1. “**MPŠRR**”, podrazumeva Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja;
 - 1.2. “**Upravna vlast**”, podrazumeva javni entitet u okviru MPŠRR-a, koji je odgovoran za izradu i nadgledanje PPRR-a;
 - 1.3. “**ARP**”, podrazumeva Agenciju za razvoj poljoprivrede, u okviru MPŠRR-a, koja je odgovorna za sprovođenje PPRR-a;
 - 1.4. “**PPRR 2014 - 2020**” – znači Program za Poljoprivredu i Ruralni Razvoj 2014-2020;
 - 1.5. “**PRR 2016**” – znači Program za Ruralni Razvoj za 2016 godinu;

- 1.6. **“Mera 101”**, podrazumeva ulaganja u fizička sredstva na poljoprivrednim domaćinstvima, na osnovu PPRR-a 2014-2020;
- 1.7. **“Mera 103”**, podrazumeva ulaganja u fizička sredstva za preradu i trgovinu poljoprivrednim proizvodima, na osnovu PPRR-a 2014-2020;
- 1.8. **“Mera 302”**, podrazumeva diversifikaciju farmi i razvijanje poslovanja, na osnovu PPRR-a 2014-2020;
- 1.9. **“Poziv za apliciranje”**, podrazumeva javno obaveštenje za prijem aplikacija;
- 1.10. **“Aplikant”**, podrazumeva fizičko ili pravno lice koje aplicira da pridobije projekat u PRR 2016;
- 1.11. **“Apliciranje”**, podrazumeva popunjeni obrazac za apliciranje sa svim dokumentima koje zahteva ARP;
- 1.12. **“Projekat”**, podrazumeva dokumenat koji predviđa planirano ulaganje za podržavanje iz PRR 2016, koji podnosi aplikant;
- 1.13. **“Selekcija”**, podrazumeva selekciju projekata, na osnovu dobijenih poena za finansiranje javnim sredstvima;
- 1.14. **“Korisnik”**, podrazumeva fizičko ili pravno lice koje je izabrano kao korisnik nakon procenjivanja aplikacije i potpisivanja ugovora sa ARP-om;
- 1.15. **“Nivo javne podrške”**, podrazumeva doprinos iz javnog budžeta za sprovođenje projekta;
- 1.16. **“Ugovor”**, podrazumeva ugovor koji se potpisuje između korisnika i ARP-a za sprovođenje izabranog projekta;
- 1.17. **“Troškovi ili prihvatljiva ulaganja”**, podrazumeva troškove ili ulaganja koja se podržavaju javnim sredstvima;
- 1.18. **“Šumsko voće”**, podrazumeva: jagode, kupine, maline, borovnicu i aroniju;
- 1.19. **“Voćna stabla”**, podrazumeva: jabuku, krušku, šljivu, breskvu, kajsiju, trešnju, dunju i višnju;
- 1.20. **“Period za sprovođenje projekta”**, podrazumeva period od potpisivanja ugovora od strane obeju stranaka, sve do izvršenja poslednje isplate od strane ARP-a;

1.21. **“Zahtev za plaćanje”**, podrazumeva podnošenje zahteva za plaćanje uložених трошкова, dokazanih validnim računima za troškove realizacije projekta;

1.22. **“Ex-post period nadgledanja”**, podrazumeva vremenski period od 5 godina nakon završetka ulaganja, tokom kojeg korisnik treba da očuva svrhu ulaganja i sve uslove na osnovu kojih je i izabran kao korisnik;

1.23. **“IBP”**, podrazumeva Identifikacioni Broj Poljoprivrednika.

Član 4

Geografska rasprostranjenost

Program za ruralni razvoj 2016 se primenjuje na celoj teritoriji Republike Kosova.

POGLAVLJE II

MERA 101

ULAGANJA U FIZIČKA SREDSTVA NA POLJOPRIVREDNIM DOMAĆINSTVIMA

Član 5

Korisnici

1. Krajnji korisnici

1.1. Krajnji korisnici za meru 103 jesu poljoprivrednici, na osnovu definicija iz zakona br. 03/l-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj, kao i ostala poljoprivredna preduzeća koja su registrovana u Registru farme.

2. Zajednički kriterijumi prihvatljivosti.

2.1. Prihvatljivim aplikantom se smatra aplikant koji ispunjava sledeće kriterijume:

2.1.1. Ako je aplikant fizičko lice, isto treba biti starije od 18 godina ali ne starije od 65 godina. Kada je reč o pravnim licima, ovaj kriterijum nije primenljiv;

2.1.2. Fizičko lice treba imati završenu srednju školu i dve (2) godine radnog iskustva u oblasti za koju aplicira. Kada je reč o pravnim licima, zahtev važi za vlasnika ili za ovlašćeno lice preduzeća. Ovlašćeno lice treba biti zapošljeno pod ugovorom na najmanje tri (3) godine;

2.1.3. Aplikant koji ne poseduje dvogodišnje (2) radno iskustvo, treba pripremiti napismenu izjavu kojom se zalaže da će završiti obuku od najmanje 20 časova za oblast za koju aplicira, a koja će se završiti pre podnošenja zahteva za poslednju isplatu;

2.1.4. Aplikanti trebaju isplatiti sve poreske obaveze; za fizičko lice porez na imovinu, a za pravno lice porez na prihode korporacije i ostale primenljive poreze;

2.1.5.MPŠRR javnim sredstvima podržava samo projekte koji su po završetku ulaganja funkcionalni i koji korisniku donose zaradu;

2.1.6.Svi korisnici projekata za ruralni razvoj su obavezni da održavaju svoja ulaganja u skladu sa projektom koji je odobren na pet godine nakon realizacije projekta, onoliko koliko i traje period nadgledanja. Ako aplikant ulaganja ne održi, isti je obavezan da vrati finansirani iznos javne podrške.

2.2. Nacionalni standardi

2.2.1.Nacionalni standardi za zdravlje životinja, blagostanje životinja i zaštitu sredine su određeni u skladu sa važećim zakonodavstvom. Isti se trebaju ispuniti najkasnije pre podnošenja zahteva za poslednju isplatu i verifikuju se kontrolom službenog lica na lokaciji investicije.

2.3. Ekonomska održivost

2.3.1. Za investicione projekte u kojima su prihvatljiva ulaganja manja ili jednaka sa 20,000 €, aplikant treba podneti tehnički predlog projekta u skladu sa modelom Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja (MPŠRR).

2.3.2. Za investicione projekte u kojima su prihvatljiva ulaganja veća od 20,000 €, aplikant treba podneti posvloni plan u skladu sa modelom MPŠRR-a;

2.3.3. Modeli za tehnički predlog projekta i poslovni plan biće objavljeni na veb stranici Agencije za razvoj poljoprivrede (ARP) i MPŠRR-a i biće na raspolaganju za sve korisnike.

2.4. Ostali kriterijumi prihvatljivosti

2.4.1. Korisnici projekata čija vrednost prihvatljivih ulaganja iznosi više od 50,000 €, pre potpisivanja ugovora sa ARP-om, trebaju registrovati svoja preduzeća a sva ulaganja/troškove fakturisati u ime tog preduzeća;

2.4.2. Svi korisnici, koji su u svojim poslovnim planovima izjavili da će otvoriti nova radna mesta, i za tu izjavu su dobili bodove tokom procenjivanja, isti trebaju otvoriti radna mesta i dokazati uplatnicom penzijskog doprinosa i porezom na plate za poslednji mesec, pre podnošenja zahteva za poslednju isplatu. Korisnici su obavezni da ova radna mesta drže popunjena na pet (5) godine sa punim radnim vremenom, onoliko koliko i traje period nadgledanja;

2.4.3. Projekti koji se finansiraju iz Programa za ruralni razvoj 2016 ne mogu se finansirati iz kancelarije EU-a ili nekog drugog javnog domaćeg ili međunarodnog donatora. Ako se zaključi da je korisnik pridobio podršku za isti projekat i od drugih donatora, istom se podrška ne dodeljuje, ili ako je podrška dobijena, dužan je da vrati dobijena sredstva, a protiv njega će se sprovesti i kaznene mere u skladu sa zakonom;

2.4.4. Korisnik, koji je aplicirao u MPŠRR i druge javne institucije ili kancelariji EU-a na Kosovu i ako je njegov projekat izabran za finansiranje od neke institucije, isti je dužan da odmah obavesti MPŠRR/ARP ili druge odgovarajuće institucije;

2.4.5. Korisniku se ne može dodeliti novi projekat ako prethodni projekti nisu okončani u skladu sa ugovorom koji je potpisan sa ARP-om;

2.4.6. Ako je reč o projektima izgradnje/proširenja, aplikant tokom apliciranja mora podneti:

2.4.6.1. Kopiju skica objekta i preračun troškova za materijal i predviđene radove;

2.4.6.1. Kopiju plana parcele na kojoj će se investicija izvršiti;

2.4.6.2. Posedovni list parcele ili ako je zemljište uzeto pod zakup, overen ugovor na najmanje 10 godina za parcelu na kojoj će se izvršiti izgradnja;

2.4.6.3. Saglasnost opštine koja dokazuje da aplikant može dobiti građevinsku dozvolu ako dobije sredstva;

2.4.6.4. Saglasnost zajednice, ako je zakonom predviđeno.

2.4.7. Pre nego što podnese zahtev za isplatu pri ARP-u, korisnik treba podneti:

2.4.7.1. Građevinsku dozvolu koju izdaje nadležno opštinsko telo;

2.4.7.2. Procenu ekološkog uticaja, ako je zakonom predviđeno;

2.4.7.3. Ako se radi o izgradnji, proširenju ili renoviranju objekata, uspostavljanju voćnjaka, vinograda i/ili instaliranju sistema za navodnjavanje na zemljištima uzetih pod zakup, ugovor o zakupu treba biti najmanje na 10 godine. Ugovoru se prilaže i saglasnost vlasnika (zakupodavca), overena kod notera, o ulaganju koje će se izvršiti na njegovom zemljištu. Saglasnost vlasnika može obuhvatiti i ugovor i zakupu.

2.4.7.4. Ugovor o zakupu se ne traži samo u slučajevima kada su vlasnik zemljišta i aplikant u bračnom odnosu ili bliskoj krvnoj vezi bez granica (npr. preci, baba i deda, roditelji, deca, unuci, itd.) a ovo se dokazuje uverenjem o bračnom stanju ili izvodom rođenih. Aplikant treba popuniti i izjavu pod zakletvom, kojom dokazuje da je zemljište kojim aplicira pod njegovim vlasništvom.

2.5. Kontrolna lista za selekciju životne sredine

2.5.1. Povodom selekcije korisnika, pre potpisivanja ugovora za finansiranje projekata za ruralni razvoj, izabrani projekti će podlegnuti procedurama za ekološku procenu, shodno kontrolnoj listi za selekciju životne sredine;

2.5.2. Kontrolnu listu popunjava ARP, pružajući dodatne informacije za rubriku "Specifične karakteristike", kako bi se dalje razjasnili dati odgovori.

2.5.3. Ako jedan ili više odgovora koji se nalaze na kontrolnoj listi glasi pozitivno (DA), onda će projekat imati uticaja na životnu sredinu, i kao takav, zahteva pripremu Plana za Ekološko Upravljanje (PEU).

2.5.4. Olakšavajuće mere predviđene na kontrolnoj listi, biće smernice za pripremu PEU-a.

2.5.5. Proces usvajanja projekta zahteva da se sve predložene olakšavajuće mere prihvate i usvoje za sprovođenje od strane aplikanta.

2.5.6. Priprema PEU-a je obaveza sa samog aplikanta, dok se troškovi za pripremu istog smatraju kao administrativni troškovi.

3. Prihvatljiva ulaganja/troškovi su:

3.1. Prihvatljivi troškovi su ograničeni na one koji se nalaze u Listi prihvatljivih ulaganja za meru 101, navedene u dodatku br. 2 ovog administrativnog uputstva;

3.2. Troškovi za izradu poslovnog plana ili predloga projekta ne smeju preći iznos od 3% ukupnih prihvatljivih troškova;

3.3. Ako je reč o ulaganjima koja predviđaju izgradnju štala ili skladišta za čuvanje voća i povrća, troškovi za arhitekta i inženjera, dozvole i različite licence, prihvatljivi su do 7% vrednosti prihvatljivih troškova;

3.4. Maksimalni prihvatljivi troškovi za period sprovođenja programa za poljoprivredu i ruralni razvoj 2014 – 2020 za meru 101 iznosi 400,000 € po korisniku.

4. Stepen javne podrške:

4.1. Minimalna vrednost prihvatljivih troškova po projektu u okviru ove mere iznosi 10,000 €, osim projekata za bobičasto voće i projekte za sektor grožđa, gde minimalna vrednost projekta iznosi 5,000 €.

4.2. Maksimalna vrednost prihvatljivih troškova po projektu u okviru ove mere iznosi 100,000 €, osim projekata za sektor povrća i staklenika (uključujući krompir), gde maksimalna vrednost prihvatljivih troškova iznosi:

4.2.1. Staklenici ≥ 0.10 ha – < 0.20 ha = 50,000 €;

4.2.2. Staklenici ≥ 0.20 ha – < 0.40 ha = 80,000 €;

4.2.3. Staklenici ≥ 0.40 ha = 100,000 €

4.3. Javna podrška iznosi 60% prihvatljivih troškova ulaganja;

4.4. Dodatna podrška od 5% se daje za ulaganja u planinskim predelima i 5% za mlade poljoprivrednike (40 godina starosti ili mlađi).

5. Rok sprovođenja

5.1. Rok za sprovođenje projekata mere 101 traje 120 dana od datuma potpisivanja ugovora sa ARP-om, osim za sektor grožđa, projekti za koje rok sprovođenja traje 300 dana od datuma potpisivanja ugovora sa ARP-om, i to zbog prolećnog perioda setve grožđa.

5.2. Nakon perioda od 120 dana, odnosno 300 dana, korisnik ima još 15 dodatnih dana da pripremi dokumentaciju i podnese zahtev za plaćanje.

5.3. ARP rok sprovođenja može produžiti na još najviše 30 dana, ako za to postoje jaki razlozi, kao što je poštovanje vegetativnih perioda biljaka (npr. period sadjenja voća), nabavljanje specifične mašine iz inostrane zemlje, itd.

POGLAVLJE III

PODMERE

III.1. SEKTOR VOĆA

Član 6

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti za Sektor voća: jabuka, kruška, šljiva, višnja, trešnja, kajsija, breskva, dunja, kupina, malina, borovnica i aronija, su:

1.1. U trenutku apliciranja za ulaganja u sektor voća, aplikant treba dokazati da poseduje poljoprivredno zemljište koje je u njegovom vlasništvu, nasledeno ili uzeto pod zakup na najmanje 10 godina i koje je registrovano u registru farme, i to najmanje 1 hektar za voćna stabla (jabuka, kruška, šljiva, višnja, trešnja, kajsija, dunja) i/ili 0.50 hektara za bobičastvo voće (jagoda, kupina, malina, borovnica i aronija).

1.2. Minimalna površina parcele za bobičasto voće treba biti 0.25 hektara a za voćna stabla 0.50 hektara;

1.3. Korisnici za uspostavljanje novih voćnjaka, pre podnošenja zahteva za plaćanje, ako su kupili sadnice koje su proizvedene na Kosovu, trebaju podneti kopiju fitosanitarnog uverenja o zdravstvenom stanju sadnog materijala koji ispunjava CAC kriterijum (Conformitas Agraria Communitatis) kao i kopiju licence proizvođača, dok oni koji nabavljaju sadnice koje su uvezene iz zemalja EU-a, trebaju podneti kopiju fitosanitarnog overenja o zdravstvenom stanju sadnog materijala koji ispunjava CAC kriterijum koje izdaje proizvođač, overenje o poreklu i dozvolu za uvoz preduzeća koje vrši uvoz;

1.4. Zasađene sadnice voćnih stabala na sebi trebaju imati zalepljenu etiketu institucije koja vrši sertifikovanje. Korisnici za uspostavljanje voćnjaka sa bobičastim voćem trebaju čuvati etikete sadnica i iste pokazati kontrolerima ARP-a tokom terenske kontrole.

2. Prihvatljiva ulaganja za sektor voća su:

2.1. Ulaganja za uspostavljanje novih voćnjaka minimalne površine od 1 hektara za voćna stabla i 0.5 hektara za bobičasto voće;

2.2. Ulaganja za instaliranje sistema za navodnjavanje na farmi, shodno praksama efikasnog navodnjavanja;

2.3. Ulaganja za proizvodnju efikasne energije na farmi iz obnovljivih izvora;

2.4. Ulaganja za instaliranje mreža za zaštitu od grada (padavine);

2.5. Ulaganja za poljoprivredne mašine i uređaje za voćnjake, mašine za zaštitu biljaka, za đubrenje, za berbu i tretman nakon berbe;

2.6. Ulaganja za izgradnju i unapređenje objekata za aktivnosti nakon berbe, objekata za čuvanje mašina, kao i magacina za proizvode za zaštitu bilja i veštačko đubrivo.

3. Kriterijumi selekcije:

Tabela 1: Kriterijumi selekcije za sektor voća

Br	Vrsta kriterijuma	Kriterijum/Kategorija		Bodovi
1	Proizvodni kapacitet: površina koja će se uspostaviti. Za ulaganja u infrastrukturi voćnjaka, magacina, navodnjavanja, zaštitu protiv grada i/ili mašine, bodovi se računaju u zavisnosti od postojeće površine ili one koja će se uspostaviti, koja god veća.	Bobičastvo voće	Voće sa stabla	
		≥2 ha	≥ 5 ha	50
		≥ 1 ha -<2 ha	≥ 3 ha -<5 ha	45
		≥ 0,50 ha -<1ha	≥ 1 ha - <3 ha	40
2	Kvalitet sadnog materijala	Ulaganje za sadnice koje su proizvedene i sertifikovane od strane jedne države članice Evropske Unije.		5
3	Ugovorni odnosi	Ugovor za dostavljanje od najmanje 50% proizvodnje (aplikantima se ne zahteva za uspostavljanje novih voćnjaka, ako nemaju postojeće voćnjake dobijaju 5 boda iz ovog kriterijuma)		5
4	Zaštita životne sredine i klimatske izmene	Ulaganja za proizvodnju energije na farmi iz obnovljivih izvora (min. 5% prihvatljivih ulaganja)		5
5	Vlasništvo zemljišta na kojem se ulaganje vrši	Zemljište na ime aplikanta		5
6	Zapošljavanje	Aplikant treba otvoriti nova radna mesta: - za 1 radno mesto = 3 boda - za 2-3 radna mesta = 7 boda - za 4 ili više radna mesta = 10 boda		Max. 10
7	Lokacija ulaganja	Ulaganja u planinskim predelima		5
8	Podrška po prvi put	Aplikant/farma nije bila korisnik grantova MPŠRR-a u tri poslednje godine		10
9	Obrazovanje	Odgovarajuća univerzitetska diploma u poljoprivredi/tehnologiji hrane		3
10	Pol poljoprivrednika	Žena aplikant		2
UKUPNO				100

3.1. Ako aplikanti imaju isti broj bodova, prednost imaju ranije podneti projekti.

III.II. SEKTOR POVRĆA I STAKLENIKA, UKLJUČUJUĆI KROMPIR

Član 7

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti su:

1.1. U trenutku apliciranja za ulaganja za magacine za voće i povrće (uključujući krompir), aplikant treba dokazati da poseduje najmanje dva (2) hektara poljoprivrednog zemljišta, bilo da svom vlasništvu, nasleđenog ili uzetog pod zakup na najmanje deset (10) godina i registrovanog u registru farmi;

1.2. U trenutku apliciranja za ulaganja za nove stalne staklenike, aplikant treba dokazati da poseduje najmanje 0.10 hektara obradivog zemljišta koje je registrovano u registru farmi.

2. Prihvatljiva ulaganja:

2.1. Ulaganja za izgradnju stalnih staklenika za povrće, bobičastvo voće ili sadnice minimalne veličine od 0.1 hektara. Minimalna površina jednog staklenika iznosi 0.1 hektara;

2.2. Ulaganja za proizvodnju efikasne energije na gazdinstvu iz obnovljivih izvora;

2.3. Nabavka i instaliranje uređaja za postizanje kontrolisanih klimatskih uslova;

2.4. Ulaganja za instaliranje ili unapređenje sistema za navodnjavanje u staklenicima u skladu sa efikasnim praksama navodnjavanja;

2.5. Izgradnja objekata za tretman nakon berbe (klasifikacija, pakovanje, etiketiranje), i čuvanje proizvoda, kao i skladišta za proizvode za zaštitu bilja i za veštačko đubrivo;

2.6. Nabavka odgovarajućeg mehanizma za auzgajanje povrća na otvorenom polju ili u staklenicima (mašine za sađenje sadnica, mašine za postavljanje folije, itd.).

3. Kriterijumi selekcije:

Tabela 2: Kriterijumi selekcije za sektor povrća i staklenika (uključujući krompir)

Br	Vrsta kriterijuma	Kriterijum/Kategorija	Bodovi
1	Vrsta ulaganja	Izgradnja staklenika sa kompletnom infrastrukturom	55
		Izgradnja magacina za tretman nakon berbe	55
2	Ugovorni odnosi	Ugovor za dostavljanje od najmanje 50% proizvodnje (<i>aplikantima se ne traži za magacine – dobijaju 5 boda za ovaj kriterijum</i>)	10
3	Zaštita životne sredine i klimatske izmene	Ulaganja za proizvodnju energije na farmi iz obnovljivih izvora (min. 5% prihvatljivih ulaganja)	5
4	Zapošljavanje	Aplikant treba otvoriti nova radna mesta: - za 1 radno mesto = 3 boda - za 2-3 radna mesta = 7 boda - za 4 ili više radna mesta = 10 boda	Max. 10
5	Vlasništvo zemljišta na kojem se ulaganje vrši	Zemljište na ime aplikanta	5

6	Podrška po prvi put	Aplikant/farma nije bila korisnik grantova MPŠRR-a u tri poslednje godine	10
7	Obrazovanje	Odgovarajuća univerzitetska diploma u poljoprivredi/tehnologiji hrane	3
8	Pol poljoprivrednika	Žena aplikant	2
UKUPNO			100

3.1. Ako aplikanti imaju podjednak broj poena, prednost imaju ranije dostavljeni projekti.

III.III. SEKTOR MESA

Član 8

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti:

1.1. Za ulaganja u sektoru mesa (tovljenje teladi i kokošjih pilića), aplikanti nisu obavezni da poseduju telad/piliće u trenutku apliciranja, ali pre podnošenja zahteva za poslednju isplatu, trebaju posedovati najmanje 20 grla teladi žigosanih žigom Republike Kosova ili EU zemalja ili 5,000 kokošjih pilića, a ovo treba dokazati odgovarajućim dokumentima i samim prisustvom životinja u štali.

1.2. Aplikanti koji apliciraju za izgradnju štale za telad, u svojem projektu trebaju obuhvatiti i magacin za đubrivo sa dovoljnim kapacitetom za najmanje tri (3) meseci.

1.3. U trenutku apliciranja, aplikanti za tovljenje teladi trebaju dokazati da imaju najmanje 0.25 hektara poljoprivrednog zemljišta za grlo teladi, bilo u svom vlasništvu, nasleđenog ili uzetog pod zakup na najmanje tri (3) godine.

1.4. Za ulaganja za poljoprivredne mehanizme za uzgajanje zemljišta, trajanje zakupa treba biti na najmanje deset (10) godina.

2. Prihvatljiva ulaganja:

2.1. Izgradnja/renoviranje/proširenje štala, pratećih objekata (deponija za đubrivo, ambari za voluminoznu hranu, skladišta silaže) i infrastrukture na farmi (npr. snabdevanje vodom na nivou farme);

2.2. Ulaganja za uređaje za uzgajanje jednodnevnih pilića za tovljenje (uređaji za grejanje, za ishranu, za snabdevanje vodom, itd.);

2.3. Ulaganja za proizvodnju efikasne energije na farmi iz obnovljivih izvora

2.4. Ulaganja za modernizaciju sistema hrane i snabdevanja vodom;

2.5. Ulaganja za poljoprivredne mašine i uređaje za uzgajanje stočne hrane i žitarica, zaštitu bilja, đubrenje i žetvu;

2.6. Ulaganja za čišćenje/otklanjanje organskog otpada (tečnog i tvrdog) i skladištenje, itd.;

2.7. Ulaganja za proizvodnju koncentrovane hrane, od ukupnog kapaciteta od kojih će se najmanje 50% koristiti za potrebe farme.

3. Kriterijumi selekcije

Tabela 3: Kriterijumi selekcije za sektor mesa

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum/Kategorija			Bodovi
1	Vrsta ulaganja: Za ulaganja i iz tačke a) i iz tačke b), bodovi se računaju iz ulaganja sa najvećim delom sredstava (maksimum 30 bodova)	a) Izgradnja/renoviranje/proširenje štale (septička jama je obavezna)			30
		b) Mašine i/ili poboljšanje spoljašnje infrastrukture (magacin za đubrivo, magacin silaže, magacin sena)			25
2	Proizvođački kapacitet (broj životinja) nakon realizacije projekta	Telad	Brojleri (pilići)		
		≥ 20< 70 glava	≥ 5,000<12,000 glava		20
		≥ 70 glava	≥ 12,000 glava		15
3	Ugovorni odnosi	Ugovor za dostavljanje od najmanje 50% proizvodnje			10
4	Zaštita životne sredine i klimatske izmene	Ulaganja za proizvodnju energije na farmi iz obnovljivih izvora (min. 5% prihvatljivih ulaganja)			5
6	Zapošljavanje	Aplikant treba otvoriti nova radna mesta: - za 1 radno mesto = 3 boda - za 2-3 radna mesta = 7 boda - za 4 ili više radna mesta = 10 boda			Max. 10
7	Lokacija ulaganja	Ulaganja u planinskim predelima			5
8	Podrška po prvi put	Aplikant/farma nije bila korisnik granova MPŠRR-a u tri poslednje godine			10
9	Vlasništvo zemljišta na kojem se ulaganje vrši	Zemljište na ime aplikanta			5
10	Obrazovanje	Odgovarajuća univerzitetska diploma poljoprivredi/veterinarstvu/tehnologiji hrane		u	3
11	Pol poljoprivrednika	Žena aplikant			2
UKUPNO					100

3.1. Ako aplikanti imaju podjednak broj poena, prednost imaju ranije dostavljeni projekti.

III.IV. SEKTOR MLEKA

Član 9

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti

1.1. U trenutku apliciranja, aplikanti za ulaganja u sektoru za proizvodnju mleka trebaju posedovati najmanje deset (10) mlečne krave ili sto (100) ovaca ili sto (100) koza aktivne proizvodnje, registrovanih u registru za farme i registru za identifikaciju i registraciju životinja pri AHV;

1.2. Aplikanti koji apliciraju za izgradnju štale, u svom projektu trebaju obuhvatiti i magacin za đubrivo, dovoljnog kapaciteta za najmanje 3 meseci (vidi listu obaveznih standarda);

1.3. Za ulaganja u poljoprivredne mehanizme za uzgajanje zemljišta, aplikant treba dokazati da ima najmanje 0.5 hektara poljoprivrednog zemljišta za svako grlo teladi, odnosno 0.05 hektara poljoprivrednog zemljišta za stado ovce/koze, bilo u svom vlasništvu, nasleđenog ili uzetog pod zakup na najmanje 10 godina. Ugovor o zakupu mora biti overen kod notara.

2. Prihvatljiva ulaganja:

2.1. Izgradnja/renoviranje/proširenje štala, pratećih objekata (deponija za đubrivo, ambari za voluminoznu hranu, skladišta silaže, prostorije za mužu) i infrastrukture na farmi (npr. snabdevanje vodom na nivou farme);

2.2. Ulaganja za modernizaciju prostora za mužu i uređaja za hlađenje, kao i uređaja za mužu, čuvanje mleka, uključujući i prostorije za čuvanje mleka, laktofriza, itd.;

2.3. Ulaganja za proizvodnju efikasne energije na farmi iz obnovljivih izvora;

2.4. Ulaganja za modernizaciju sistema hrane i snabdevanja vodom;

2.5. Ulaganja za poljoprivredne mašine i uređaje za uzgajanje stočne hrane i žitarica, zaštitu bilja, đubrenje i žetvu;

2.6. Ulaganja za čišćenje/otklanjanje organskog otpada (tečnog i tvrdog) i skladištenje, itd.;

2.7. Ulaganja za proizvodnju koncentrovane hrane, od ukupnog kapaciteta od kojih će se najmanje 50% koristiti za potrebe gazdinstva.

2. Kriterijumi selekcije

Tabela br. 4 Kriterijumi selekcije za sektor mleka

Br	Vrsta kriterijuma	Kriterijum/Kategorija		Bodovi
1	Vrsta ulaganja: Za ulaganja i iz tačke a) i iz tačke b), bodovi se računaju iz ulaganja sa najvećim delom sredstava (maksimum 35 bodova)	a) Izgradnja/renoviranje/proširenje štale		35
		b) Mašine i/ili poboljšanje unutrašnje i spoljašnje infrastrukture (magacin za đubrivo, magacin silaže, magacin sena)		30
2	Proizvođački kapacitet: broj životinja aktivne proizvodnje pre apliciranja	Mlečne krave	Mlečne ovce/koze	2
		≥ 10 < 30 stada	≥ 100 < 300 stada	
		≥ 30 stada	≥ 300 stada	

3	Ugovorni odnosi	Ugovor za dostavljanje od najmanje 50% proizvodnje		10
4	Zaštita životne sredine i klimatske izmene	Ulaganja za proizvodnju energije na farmi iz obnovljivih izvora (min. 5% prihvatljivih ulaganja)		5
5	Zapošljavanje	Aplikant treba otvoriti nova radna mesta: - za 1 radno mesto = 3 boda - za 2-3 radna mesta = 7 boda - za 4 ili više radna mesta = 10 boda		Max. 10
6	Lokacija ulaganja	Ulaganja u planinskim predelima		5
7	Vlasništvo zemljišta na kojem se ulaganje vrši	Zemljište na ime aplikanta		5
8	Podrška po prvi put	Aplikant/farma nije bila korisnik grantova MPŠRR-a u tri poslednje godine		10
9	Obrazovanje	Odgovarajuća univerzitetska diploma u poljoprivredi/veterinarstvu/tehnologiji hrane		3
10	Pol poljoprivrednika	Žena aplikant		2
UKUPNO				100

3.1. Ako aplikanti imaju podjednak broj poena, prednost imaju ranije dostavljeni projekti.

III.V. SEKTOR GROŽĐA

Član 10

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti

1.1. U trenutku apliciranja, osobe koje apliciraju za sektor grožđa, trebaju dokazati da poseduju poljoprivredno zemljište, da su nasledili poljoprivredno zemljište ili da su pod zakup uzeli poljoprivredno zemljište na najmanje deset (10) godina, i da u registru za gazdinstva imaju registrovanih najmanje 0.3 hektara za stono grožđe ili 0.6 hektara za grožđe za vino.

1.2. Minimalna površina parcele treba iznositi 0.1 hektara za stono grožđe i 0.2 hektara za grožđe za vino;

1.3. Kada je reč o ulaganjima za mehanizme i uređaje za uzgajanje i berbu, kao i magacine za tretmane nakon berbe, aplikanti trebaju dokazati da poseduju najmanje 3 hektara vinograda, bilo u svom vlasništvu, nasleđenog ili uzetog pod zakup na najmanje deset (10) godina, registrovanih u registru za vinograde i registru za farme. Ugovor za zakup treba biti overen kod notara;

1.4. Korisnici za uspostavljanje novih vinograda trebaju navaljati samo sadnice koje su uvezene iz zemalja EU-a i trebaju dostaviti kopiju fito-sanitarnog overenja o zdravstvenom

stanju sadnog materijala koje izdaje proizvođač, overenje o poreklu i dozvolu uvoza preduzeća koje uvozi;

1.5.Korisnici za uspostavljanje novih vinograda, mogu nabaviti i sadnice sledećih autoktonih sorti u regionu: Vranac, Kalmet, Prokup, Smederevka i trebaju dostaviti kopiju fito-sanitarnog overenja o zdravstvenom stanju sadnog materijala koje izdaje proizvođač, overenje o poreklu i dozvolu uvoza preduzeća koje uvozi.

2. Prihvatljiva ulaganja:

2.1.Ulaganja za uspostavljanje/modernizaciju plantaža grožđa (konverzija, zamena) za stono grožđe i grožđe za vino, minimalne veličine od 0.3 hektara za stono grožđe i 0.6 hektara za grožđe za vino;

2.2.Ulaganja za instaliranje sistema za navodnjavanje, shodno efikasnim praksama navodnjavanja;

2.3.Ulaganja za postavljanje plasmase za stono grožđe;

2.4.Ulaganja za proizvodnju efikasne energije na farmi iz obnovljivih izvora;

2.5.Ulaganja za postavljanje mreža za zaštitu od grada;

2.6.Ulaganja za podržne sisteme vinove loze i za ograde;

2.7.Ulaganja za poljoprivredne mašine i uređaje za vinograde, mašine za zaštitu biljaka, za đubrenje, za berbu i tretman nakon berbe;

2.8.Za one koji poseduju više od 3 hektara površine sa vinogradom, dozvoljava se da apliciraju i za izgradnju objekata za aktivnosti nakon berbe, kao što je magacin za hlađenje, mašine za klasifikaciju, čišćenje, pakovanje, objekti za čuvanje poljoprivrednih mašina i uređaja, kao i izgradnja magacina za proizvode za zaštitu bilja i za veštačko đubrivo.

2. Kriterijumi selekcije

Tabela br. 5 Kriterijumi selekcije za sektor grožđa

Br	Vrsta kriterijuma	Kriterijum/Kategorija		Bodovi
1.	Proizvođački kapacitet: površina koja će se uspostaviti. Za ulaganja u magacine i/ili mašineriju, bodovi se računaju u zavisnosti od postojeće površine ili one koja će se uspostaviti, bilo koja je veća.	Stono grožđe	Grožđe za vino	1.
		≥ 3 ha	≥ 3 ha	
		≥ 1 ha - < 3 ha	≥ 2 ha - < 3 ha	
		≥ 0.30 ha - < 1 ha	≥ 0.60 ha - < 2 ha	
2	Ugovorni odnosi	Ugovor za dostavljanje od najmanje 50% proizvodnje (aplikantima se ne zahteva za uspostavljanje novih vinograda, ako nemaju postojeće vinograde, dobijaju 5 poena iz ovog kriterijuma)		10

3	Zaštita životne sredine i klimatske izmene	Ulaganja za proizvodnju energije na farmi iz obnovljivih izvora (min. 5% prihvatljivih ulaganja)		5
4	Vlasništvo zemljišta na kojem se ulaganje vrši	Zemljište na ime aplikanta		5
5	Zapošljavanje*	Aplikant treba otvoriti nova radna mesta: - za 1 radno mesto = 3 boda - za 2-3 radna mesta = 7 boda - za 4 ili više radna mesta = 10 boda		Max. 10
6	Lokacija ulaganja	Opštine: Orahovac, Suva Reka, Prizren, Đakovica, Mališevo		5
7	Podrška po prvi put	Aplikant/farma nije bila korisnik grantova MPŠER-a u tri poslednje godine		10
8	Obrazovanje	Odgovarajuća univerzitetska diploma u poljoprivredi/tehnologiji hrane		3
9	Pol poljoprivrednika	Žena aplikant		2
UKUPNO				100

3.1. Ako aplikanti imaju podjednak broj poena, prednost imaju ranije dostavljeni projekti.

III.VI. SEKTOR JAJA

Član 11

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti

1.1. Aplikant za ulaganja u sektoru jaja treba dokazati da poseduje najmanje 5.000 kokošaka nosilja aktivne proizvodnje, registrovanih u registru farme;

1.2. Aplikanti koji apliciraju za izgradnju farme za jaja, u svojem projektu trebaju obuhvatiti i skladište za đubrivo dovoljnog kapaciteta na najmanje tri (3) meseci.

2. Prihvatljiva ulaganja:

2.1. Izgradnja/renoviranje/proširenje štala;

2.2. Ulaganja za unutrašnju infrastrukturu (sistem za hranjenje, pojilice i uređaji za regulisanje mikroklima, uređaji za otklanjanje đubriva, klasifikacija jaja, itd.);

2.3. Ulaganja za kafeze, samo shodno sa standardima EU-a;

2.4. Izgradnja i renoviranje magacina za čuvanje hrane, uključujući uređaje za pripremu hrane, manipulaciju, pakovanje i čuvanje jaja;

2.5. Ulaganja za efikasne uređaje za energiju ili proizvodnju energije na farmi iz obnovljivih izvora;

2.6. Ulaganja za čišćenje/uklanjanje organskog đubriva i skladištenje istog;

2.7.Ulaganja za proizvodnju koncentrovane hrane, od ukupnog kapaciteta od kojeg će se 50% koristiti za potrebe farme.

3. Kriterijumi selekcije

Tabela br. 6 Kriterijumi selekcije za sektor jaja

Br	Vrsta kriterijuma	Kriterijum/Kategorija	Bodovi
1	Vrsta ulaganja: za kombinovana ulaganja za dva ili više boda, bodovi se računaju iz ulaganja sa najvećim delom sredstava (maksimum 20 bodova)	a) Izgradnja/renoviranje/proširenje štale	20
		b) Pобољшanje unutrašnje infrastrukture farme; izgradnja skladišta za hranu; tretiranje organskog đubriva	15
		c) Mašine i poljoprivredni uređaji	10
2	Proizvodni kapacitet: broj kokošaka nosilja u aktivnoj proizvodnji pre apliciranja	$\geq 5,000$ -<25,000 kokošaka nosilja	15
		$\geq 25,000$	10
3	Način održavanja kokoški	Bez kafeza, u prirodi	15
		Bez kafeza, na podu	10
		U kavezima, shodno EU standardima	5
4	Ugovorni odnosi	Ugovor za dostavljanje od najmanje 50% proizvodnje na farmi	10
5	Zaštita životne sredine i klimatske izmene	Ulaganja za proizvodnju energije na farmi iz obnovljivih izvora (min. 10% prihvatljivih ulaganja)	10
6	Zapošljavanje	Aplikant treba otvoriti nova radna mesta: - za 1 radno mesto = 3 boda - za 2-3 radna mesta = 7 boda - za 4 ili više radna mesta = 10 boda	Max. 10
7	Podrška po prvi put	Aplikant/farma nije bila korisnik grantova MPŠRR-a u tri poslednje godine	10
8	Vlasništvo zemljišta na kojem se ulaganje vrši	Zemljište na ime aplikanta	5
9	Obrazovanje	Odgovarajuća univerzitetska diploma u poljoprivredi/veterinarstvu/tehnologije hrane	3
10	Pol poljoprivrednika	Žena aplikant	2
UKUPNO			100

3.1. Ako aplikanti imaju podjednak broj poena, prednost imaju ranije dostavljeni projekti.

POGLAVLJE IV

MERA 103
ULAGANJA U FIZIČKA SREDSTVA ZA PRERADU I TRGOVINU
POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA

Član 12
Korisnici

1. Krajnji korisnici mogu biti:

- 1.1. Prerađivačka preduzeća mleka, mesa, voća i povrća, kao i proizvođači vina, koji su registrovani pri Agenciji za registraciju poslovanja na Kosovu, sa iskustvom od najmanje dve (2) godine u odgovarajućem sektoru;
- 1.2. Prerađivačka preduzeća aromatičnog/lekovitog bilja i gljiva, pod uslovom da najmanje 50% sirovine koju prerađuju budu šumsko voće, voće i/ili povrće;
- 1.3. Pod sektorom vina, aplikant treba biti registrovan u Registru proizvođača vina na Kosovu;
- 1.4. Krajnji korisnici trebaju biti registrovani u Registru za farme.

2. Zajednički kriterijumi prihvatljivosti

2.1. Vrste preduzeća koja se podržavaju:

- 2.1.1. Mogu se podržati mikro, mala i srednja preduzeća, koja se određuju zakonom br. 03/L-031 o izmeni i dopuni zakona br. 02/L-5 za Podržavanje malih i srednjih preduzeća;
- 2.1.2. Kategorija mikro, malih i srednjih preduzeća se sastoji od preduzeća koja zapošljavaju manje od 250 osoba i koji imaju godišnji obrt ne veći od 50 miliona €, i/ili bilans ukupnog stanja koji ne iznosi više od 43 miliona €, a treba biti i registrovano u skladu sa odgovarajućim zakonodavstvom kao preduzeće za preradu hrane;
- 2.1.3. Svi aplikanti trebaju biti registrovani pri Kosovskoj agenciji za registraciju poslovanja (KARP), u odgovarajućem sektoru, na najmanje dve (2) godine pre datuma apliciranja.

2.2. Nacionalni standardi:

- 2.2.1. Svi korisnici ove mere na kraju ulaganja trebaju biti u procesu sertifikacije za HACCP standard i/ili ISO 22000 standard;
- 2.2.2. Službeni dokaz uspešnog sertifikovanja se treba podneti u ARP i to ne kasnije od dvanaest (12) meseci po završetku projekta.

2.3. Ekonomska održivost preduzeća

- 2.3.1. Svi aplikanti trebaju podneti poslovni plan u skladu sa modelom koji zahteva Agencija za razvoj poljoprivrede;
- 2.3.2. Aplikant treba predstaviti poslovni plan ekonomske održivosti preduzeća na kraju realizacije projekta;

- 2.3.3. Preduzeće treba dokazati da isto može redovno izvršiti obaveze i dugove, bez da ugrozi normalno funkcionisanje preduzeća;
- 2.3.4. Kada je reč o izgradnji/renoviranju/proširenju, aplikant treba dostaviti i tehnički projekat plana za izgradnju/renoviranje/proširenje;
- 2.3.5. Model za poslovni plan i uputstva za pripremu istog, biće deo obrasca za apliciranje, koji se objavljuje na veb stranici MPŠRR-a i ARP-a, a biće na raspolaganju za sve potencijalne korisnike.

3. Ostali kriterijumi prihvatljivosti za korisnike

3.1. U slučaju projekata za izgradnju / renoviranje / proširivanje, aplikant prilikom apliciranja treba da podnesu:

- 3.1.1. Kopije skica objekta i predračun troškova materijala i predviđenih radova;
- 3.1.2. Kopiju plana parcele na kojoj će biti ulaganje;
- 3.1.3. Posedovni list za parcelu gde će biti ulaganje;
- 3.1.4. Saglasnost nadležnog organa (opština) za dozvolu za gradnju, u slučajevima izgradnje / proširivanja, ali ne i u slučajevima renoviranja.

3.2. Dok, pre zahteva za isplatu agenciji za razvoj poljoprivrede, treba da podnese:

- 3.2.1. Dozvolu za gradnju od nadležnog organa opštine. Ne traži se za projekte renoviranja;
- 3.2.2. Procenu uticaja na životnu sredinu, ukoliko je tako predviđeno zakonom;
- 3.2.3. Korisnici treba da imaju isplaćene sve poreske obaveze na prihod korporacija i ostale primenljive poreze;
- 3.2.4. Korisniku se ne može odobriti novi projekat ukoliko prethodni projekti nisu završeni u skladu sa ugovorom potpisanim sa ARP;
- 3.2.5. Projekti koji se finansiraju iz programa za ruralni razvoj 2016 ne mogu da se finansiraju i od strane kancelarije EU na Kosovu ili nekog drugog javnog lokalnog ili međunarodnog donatora;
- 3.2.6. U slučaju da se otkrije da je korisnik dobio podršku za isti projekat i od drugog donatora, njemu se ne daje podrška ili ako je već dobio, biće obavezan da vrati dobivena sredstva, a takođe će se protiv njega sprovesti kazne u skladu sa zakonom;
- 3.2.7. Korisnik koji je aplicirao u MPŠRR i drugim javnim institucijama ili u kancelariji EU na Kosovu i njegov projekat se selektuje za finansiranje od neke od ovih institucija, treba odmah da obavesti MPŠRR /ARP ili ostale odgovarajuće institucije;
- 3.2.8. Svi korisnici, koji su u svom biznis planu izjavili da će otvoriti nova radna mesta i za to su dobili poene tokom ocene, treba da ih otvore i da dokažu plaćanjem penzijskog doprinosa i poreza na plate za najmanje zadnji mesec pre zahteva za krajnju isplatu;

3.2.9. Korisnici su dužni da ova radna mesta drže popunjenim zaposlenima sa punim radnim vremenom na pet (5) godina, onoliko koliko traje period nadgledanja.

4. Kontrolna lista za ekološku selekciju

- 4.1. Prilikom selekcije korisnika, pre potpisivanja ugovora za finansiranje projekata za ruralni razvoj, selektovani projekti biće podvrgnuti ekološkoj proceni, na osnovu kontrolne liste za ekološku selekciju;
- 4.2. Kontrolnu listu će popuniti ARP dajući dodatne informacije u rubrici "specifične karakteristike" da bi se obrazložili dati odgovori;
- 4.3. Ako je jedan ili više od jednog odgovora na kontrolnoj listi pozitivan (DA), onda će projekat imati uticaj na životnu sredinu, i kao takav zahteva se priprema plana za ekološko upravljanje (PEE);
- 4.4. Olakšavajuće mere predviđene u kontrolnoj listi biće smernice za pripremu PEE;
- 4.5. Proces odobravanja projekta zahteva da se sve predložene olakšavajuće mere prihvate i usvoje za sprovođenje od strane aplikanta;
- 4.6. Priprema PEE biće obaveza samog aplikanta, dok će se troškovi za njegovu pripremu kategorizovati kao administrativni troškovi.

5. Ulaganja/troškovi prihvatljivi za sve podmere

- 5.1. Prihvatljivi troškovi su ograničeni na one koji se nalaze u Listi prihvatljivih ulaganja za meru 103, navedene u dodatku br. 2 ovog administrativnog uputstva;
- 5.2. Prihvatljivi troškovi marketinga za sve pod-mere mere 103 su: priprema i štampanje kataloga, letaka, brošura, postera i dr., za promovisanje proizvoda, ali ne i za njihovu distribuciju.
- 5.3. Isto tako, prihvatljivi troškovi marketinga su i snimanje audio i video promotivnih spotova, ali ne i njihovo medijsko prikazivanje;
- 5.4. Maksimalan iznos prihvatljivih troškova za marketing ograničen je na 5% od ukupnih prihvatljivih troškova, ali ne više od 10,000 €;
- 5.5. Ostali troškovi u vezi sa projektom kao što su: troškovi za arhitekte, za inženjere i troškovi za prethodne studije, kao i uzimanje dokumenata i relevantnih dozvola, prihvatljivi su do 7% od prihvatljivih troškova ali ne više od 15,000 €;
- 5.6. Troškovi za izradu biznis plana prihvatljivi do 3% od prihvatljivih troškova za projekat, ali ne više od 5,000 €;
- 5.7. Administrativni troškovi, iako do njih dolazi pre potpisivanja ugovora, prihvatljivi su samo ukoliko je projekat selektovan i ugovoren od strane agencije za razvoj poljoprivrede.
- 5.8. Maksimalni prihvatljivi troškovi za period sprovođenja Programa za poljoprivredu i ruralni razvoj 2014 – 2020 za meru 103 iznosi 800,000 € po korisniku;

6. Step en javne podrške

- 6.1. Minimalna vrednost prihvatljivih troškova po projektu u okviru ove mere iznosi 30,000 €;
- 6.2. Maksimalna vrednost prihvatljivih troškova po projektu u okviru ove mere iznosi 400,000 €;
- 6.3. Javna podrška iznosi 50% prihvatljivih troškova ulaganja;
- 6.4. Za ulaganja za tretiranje otpada, intenzitet javne podrške se povećava za 10%, samo za deo ulaganja za ovu svrhu, javna podrška iznosi 60%;
- 6.5. Naplata za meru 103 se vrši u dve rate, prvi deo javne podrške u vrednosti od 50% se vrši u obliku avansa i to nakon potpisivanja ugovora sa korisnikom, dok se preostali deo u iznosu od 50% plaća nakon verifikacije završetka ukupnog ulaganja.

7. Rok za sprovođenje projekta

- 7.1. Rok za implementaciju projekata mere 103 je 12 meseci od dana potpisivanja ugovora sa ARP;
- 7.2. Posle ovog perioda, korisnik ima još 15 dana za pripremu dokumentacije i podnošenje zahteva za isplatu;
- 7.3. ARP može da produži rok za implementaciju za najviše dva (2) meseca, ukoliko ima jakih razloga za to, kao što je donošenje neke specifične mašine iz inostranstva, itd.

POGLAVLJE V

PODMERE

V.I. SEKTOR ZA PRERADU MLEKA I MESA

Član 13

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti

1.1. Pravo da apliciraju imaju preduzeća koja su svoje aktivnosti razvijala u odgovarajućem sektoru na najmanje dve (2) godine pre datuma apliciranja i koja su registrovana u kosovskoj Agenciji za registraciju poslovanja i u Agenciji za hranu i veterinarstvo, na osnovu kategorizacije preduzeća za preradu hrane:

- 1.1.1. Kategorija "A"= nizak stepen rizika
- 1.1.2. Kategorija "B" = srednji stepen rizika
- 1.1.3. Kategorija "C"= visok stepen rizika
- 1.1.4. Kategorija "D"= veoma visok stepen rizika

1.2. Aplikanti iz kategorija "A i B" nisu prihvatljivi u slučajevima izgradnje i proširivanja objekata;

1.3. Aplikanti iz kategorije "C" prihvatljivi su za novu izgradnju pod uslovom da zatvore postojeći objekat ili za renoviranje postojećeg objekta;

1.4. Aplikanti iz kategorije "D" prihvatljivi su samo u slučaju izgradnje novog objekta i zatvaranja postojećeg objekta. Ovi aplikanti mogu da apliciraju i za opremu i druga ulaganja.

2. Prihvatljiva ulaganja

2.1. Prihvatljiva ulaganja za sektor prerade mleka su:

2.1.1. Ulaganja za renoviranje / proširivanje i modernizaciju mlekara;

2.1.2. Ulaganja za izgradnju novih mlekara koje su u vreme apliciranja u kategoriji "C" ili "D";

2.1.3. Ulaganja za opremu za poboljšanje higijene, kao i kvaliteta i bezbednosti proizvoda (posebno da bi se postigli standardi HACCP i / ili ISO 22000);

2.1.4. Ulaganja za opremu za poboljšanje zaštite životne sredine, posebno za upravljanje otpadom i tretiranje vode;

2.1.5. Ulaganja za izgradnju i opremu mesta za prikupljanje mleka;

2.1.6. Ulaganja za specijalizovana prevozna sredstva;

2.1.7. Ulaganja za opremu za nove proizvodnje i moderno pakovanje;

2.1.8. IT oprema, hardver i softver za nadgledanje, kontrolu i upravljanje;

2.1.9. Ulaganja za tehnologiju za proizvodnju obnovljive energije;

2.1.10. Ulaganja u opremu za hlađenje.

2.2. Ulaganja prihvatljiva za sektor za preradu mesa

2.2.1. Klanice

2.2.1.1. Ulaganja za renoviranje / proširivanje i modernizaciju klanica, uključujući i hladnjače;

2.2.1.2. Ulaganja za izgradnju novih klanica koje su u vreme apliciranja u kategoriji "C" ili "D";

2.2.1.3. Ulaganja za opremu za poboljšanje higijene, kao i kvaliteta i bezbednosti proizvoda (posebno da bi se postigli standardi HACCP i / ili ISO 22000);

2.2.1.4. Ulaganja u opremu za poboljšanje zaštite životne sredine, posebno za upravljanje otpadom i tretiranje vode;

2.2.1.5. Oprema za dranje i pripremu (štavljenje) koža;

2.2.1.6. Oprema za klanice, uključujući opremu za hlađenje;

2.2.1.7. Specijalni kamioni za prevoz živih životinja koji ispunjavaju zahteve za dobrobit životinja;

2.2.1.8. Štale za smeštaj životinja pre klanja;

2.2.1.9. Kamioni hladnjače za prenos mesa;

- 2.2.1.10. Mašine, oprema i magacini za tretiranje otpada i sekundarnih proizvoda;
- 2.2.1.11. IT oprema, hardver i softver za nadgledanje, kontrolu i upravljanje;
- 2.2.1.12. Ulaganja u tehnologiju za proizvodnju obnovljive energije

2.2.2. Jedinice za preradu mesa:

- 2.2.2.1. Ulaganja za renoviranje / proširivanje i modernizaciju postojećih objekata, uključujući hladnjače zajedno sa opremom;
- 2.2.2.2. Ulaganja za izgradnju novih objekata za preradu za preduzeća koja su u vreme apliciranja u kategoriji "C" ili "D";
- 2.2.2.3. Ulaganja za opremu za preradu mesa;
- 2.2.2.4. Ulaganja za opremu za poboljšanje higijene, kao i kvaliteta i bezbednosti proizvoda (posebno da bi se postigli standardi HACCP i / ili ISO 22000);
- 2.2.2.5. Ulaganja za opremu za poboljšanje zaštite životne sredine, posebno za upravljanje otpadom i tretiranje vode;
- 2.2.2.6. Ulaganja za opremu za kontrolu kvaliteta, uključujući odgovarajuće laboratorije;
- 2.2.2.7. Ulaganja za opremu za hlađenje i zamrzavanje za čuvanje gotovih proizvoda;
- 2.2.2.8. Specijalizovana vozila za prenos sirovine i gotovih proizvoda;
- 2.2.2.9. Ulaganja za tehnologiju za proizvodnju obnovljive energije

3. Kriterijumi selekcije

Tabela br.7 Kriterijumi selekcije za sektor prerade mleka

Br.	Kriterijumi selekcije	Poeni
1.	Preduzeća koja apliciraju za sertifikaciju HACCP i / ili ISO 22000, koja specificuju ulaganja neophodna za sertifikaciju ovim standardima	30
	Preduzeća koja su u potpunosti sertifikovana standardima HACCP i / ili ISO 22000	25
2.	Ulaganja koja omogućavaju diversifikaciju proizvodnje sa najmanje dva nova proizvoda	10
3.	Prodaje aplikanta tokom 2015 godine bile su između 200,000 € i 4,000,000 €, a dokazana finansijskim pregledom, predatim u PAK	10
4.	Aplikant nije dobio grantove od MPŠRR u poslednje dve godine	10
5.	Iskustvo preduzeća na tržištu: Za ≥ 2 - < 5 godina = 5 poena Za ≥ 5 godina = 10 poena	Max. 10
6.	Najmanje 10% od prihvatljivih ulaganja namenjeno je zaštiti životne sredine: ulaganja za upravljanje otpadom i tretiranje vode	10
7.	Najmanje 10% od prihvatljivih ulaganja namenjeno je proizvodnji obnovljive	5

	energije	
8.	Otvaranje novih radnih mesta: za svakog novog zaposlenog radnika po 1 poen, ali ne više od 10 poena ukupno	Max. 10
9.	Aplikanti su imali pozitivno poslovanje tokom 2 poslednje godine (da se dokaže finansijskim pregledom, verifikovanim od strane PAK)	5
UKUPNO		100

3.1 Ako aplikanti imaju podjednak broj poena, prednost ima aplikant koji je ranije aplicirao.

Tabela br. 8 Kriterijumi selekcije za sektor prerade mesa

Br.	Kriterijumi selekcije		Poeni
1.		Preduzeća koja apliciraju za sertifikaciju HACCP i / iliose ISO 22000, koja specifikuju ulaganja neophodna za sertifikaciju ovim standardima	1.
		Preduzeća koja su u potpunosti sertifikovana standardima HACCP i / ili ISO 22000	
2.	Za klanice	Uvođenje specijalizovanih linija za klanje malih preživara (ovce, koze)	2.
	Za prerađivače mesa	Ulaganja koja omogućavaju diversifikaciju proizvodnje sa najmanje dva nova proizvoda	
3.	Najmanje 30% sirovine (životinje ili meso) koja se koristi jeste iz domaće proizvodnje. Ovo treba da se dokaže kroz ugovore: u slučaju klanica, sa farmerima, dok u slučaju prerađivača mesa, sa klanicama		10
4.	Aplikant nije dobio grantove od MPŠRR u poslednje dve godine		10
5.	Najmanje 10% od prihvatljivih ulaganja namenjeno je zaštiti životne sredine: ulaganja za upravljanje otpadom i tretiranje vode		10
6.	Najmanje 10% od prihvatljivih ulaganja namenjeno je proizvodnji obnovljive energije		5
7.	Iskustvo preduzeća na tržištu: Za ≥ 2 - < 5 godina = 5 poena Za ≥ 5 godina = 10 poena		Max. 10
8.	Otvaranje novih radnih mesta: za svakog novog zaposlenog radnika po 1 poen, ali ne više od 10 poena ukupno		Max. 10
9.	Aplikanti su imali pozitivno poslovanje tokom 2 poslednje godine (da se dokaže finansijskim pregledom, verifikovanim od strane PAK)		5
UKUPNO			100

3.2. Ako aplikanti imaju podjednak broj poena, prednost ima aplikant koji je ranije aplicirao.

V.II. SEKTOR ZA PRERADU VOĆA I POVRĆA

Član 14

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti

- 1.1. Pravo da apliciraju imaju preduzeća koja su razvijala svoje aktivnosti u odgovarajućem sektoru najmanje dve (2) godine pre datuma apliciranja i koja su registrovana u kosovskoj Agenciji za registraciju poslovanja;
- 1.2. U slučaju ulaganja u centre za prikupljanje i pakovanje, minimalni kapacitet za čuvanje treba da bude 1000 m³ proizvodnje.

2. Prihvatljiva ulaganja

- 2.1. Ulaganja u izgradnju / renoviranje i modernizaciju objekata za preradu;
- 2.2. Ulaganja u linije za konzerviranje / pasterizaciju voća i povrća;
- 2.3. Ulaganja u opremu za poboljšanje higijene, kao i kvaliteta i bezbednosti proizvoda (posebno da bi se postigli standardi HACCP i / ili ISO 22000);
- 2.4. Ulaganja u objekte i opremu za tretman posle berbe, za sušenje, sortiranje i skladištenje;
- 2.5. Ulaganja u opremu za pakovanje, etiketiranje, uključujući linije za punjenje, omotavanje i ostalu specijalizovanu opremu;
- 2.6. Ulaganja u tehnologiju za proizvodnju obnovljive energije;
- 2.7. Ulaganja u opremu za lanac hlađenja, uključujući skladište za hlađenje i zamrzavanje, tunele za zamrzavanje, prevozna sredstva sa hladnjačom i ostalu opremu potrebnu za obezbeđivanje kontinuiteta u lancu za hlađenje;
- 2.8. Ulaganja u opremu za poboljšanje zaštite životne sredine, posebno za upravljanje otpadom i tretiranje vode;
- 2.9. Ulaganja u opremu za kontrolu kvaliteta, uključujući odgovarajuće laboratorije;
- 2.10. Specijalizovana vozila za prenos sirovine i gotovih proizvoda, sa i bez hlađenjem;
- 2.11. IT oprema, hardver i softver za nadgledanje, kontrolu i upravljanje.

3. Kriterijumi selekcije

Tabela br. 9 Kriterijumi selekcije za sektor prerade voća i povrća

Br.	Kriterijumi selekcije	Poeni
1.	<p>U slučaju ulaganja u centre za prikupljanje ili centre za preradu: izgradnja novih centara ili renoviranje / proširivanje postojećih centara, uključujući opremu za hlađenje i zamrzavanje, opremu za sortiranje / pakovanje / etiketiranje.</p> <p>Pažnja: U slučaju centara za skladištenje, ulaganja su prihvatljiva samo u objekte sa kapacitetom od najmanje 1000 m³.</p> <p>Poeni iz ovog kriterijuma računaće se pod uslovom da je najmanje 25% ukupnog ulaganja namenjeno ulaganju za centre za skladištenje.</p>	35

2.	Ulaganja koja omogućavaju diversifikaciju proizvodnje sa najmanje dva nova proizvoda	10
3.	Iskustvo preduzeća na tržištu: Za ≥ 2 - < 5 godina = 5 poena Za ≥ 5 godina = 10 poena	Max. 10
4.	Najmanje 80% sakupljene proizvodnje je iz domaće proizvodnje. Ovo treba da se dokaže ugovorima sa farmerima, uključujući i listu farmara i primljenu količinu.	10
5.	Aplikant nije dobio grantove od MPŠRR u poslednje dve godine	10
6.	Najmanje 5% od prihvatljivih ulaganja namenjeno je zaštiti životne sredine: ulaganja za upravljanje otpadom i tretiranje vode	5
7.	Najmanje 10% od prihvatljivih ulaganja namenjeno je proizvodnji obnovljive energije	5
8.	Otvaranje novih radnih mesta: za svakog novog zaposlenog radnika po 1 poen, ali ne više od 10 poena ukupno	Max. 10
9.	Aplikanti su imali pozitivno poslovanje tokom 2 poslednje godine (da se dokaže finansijskim pregledom, verifikovanim od strane PAK)	5
UKUPNO		100

3.1. Ako aplikanti imaju podjednak broj poena, prednost ima aplikant koji je ranije aplicirao.

V.III. SEKTOR ZA PROIZVODNJU VINA

Član 15

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti za proizvodnju vina

- 1.1. Pravo da apliciraju imaju preduzeća koja su registrovana u registru proizvođača vina;
- 1.2. Pravo da apliciraju imaju proizvođači vina koji najmanje 50% sirovine (grožđa) nabavljaju od drugih proizvođača (ne iz sopstvene proizvodnje). Ovaj kriterijum ne važi za proizvođače vina koji imaju u vlasništvu više od 50 ha vinograda;
- 1.3. Aplikanti treba da dokažu da su deklarirali godišnju proizvodnju vina i preostale rezerve.

2. Prihvatljiva ulaganja za proizvodnju vina

- 2.1. Izgradnja / renoviranje / proširivanje objekata za proizvodnju i preradu vina;
- 2.2. Ulaganja u opremu za preradu vina;
- 2.3. Ulaganja u opremu za poboljšanje higijene, kao i kvaliteta i bezbednosti proizvoda (posebno da bi se postigli standardi HACCP i / ili ISO 22000);
- 2.4. Ulaganja u opremu za pakovanje, etiketiranje, uključujući linije za punjenje, omotavanje i ostalu specijalizovanu opremu;

- 2.5. Ulaganja u tehnologiju za proizvodnju obnovljive energije;
- 2.6. Ulaganja u opremu za kontrolu kvaliteta, uključujući odgovarajuće laboratorije;
- 2.7. IT oprema, hardver i softver za nadgledanje, kontrolu i upravljanje.

3. Kriterijumi selekcije

Tabela br. 10 Kriterijumi selekcije za sektor prerade vina

Br.	Kriterijumi selekcije	Poeni
1.	Ulaganja u proizvodne linije za flaširano vino, uključujući i penasto vino.	35
2.	Ulaganja u objekte i / ili opremu za čuvanje. Pažnja: Poeni iz ovog kriterijuma računaće se pod uslovom da je najmanje 25% ukupnog ulaganja namenjeno ulaganju shodno ovom kriterijumu.	20
3.	Najmanje 80% grožđa koje se prerađuje jeste iz domaće proizvodnje. Ovo treba da se dokaže proizvedenom količinom od strane samog aplikanta i / ili ugovorima sa farmerima, uključujući i listu farmera i primljenu količinu.	10
4.	Aplikant nije dobio grantove od MPŠRR u poslednje dve godine	10
5.	Iskustvo preduzeća na tržištu: Za ≥ 2 - < 5 godina = 5 poena Za ≥ 5 godina = 10 poena	Max. 10
6.	Otvaranje novih radnih mesta: za svakog novog zaposlenog radnika po 1 poen, ali ne više od 10 poena ukupno	Max. 10
7.	Aplikanti su imali pozitivno poslovanje tokom 2 poslednje godine (da se dokaže finansijskim pregledom, verifikovanim od strane PAK)	5
UKUPNO		100

3.1. Ako aplikanti imaju podjednak broj poena, prednost ima aplikant koji je ranije aplicirao.

POGLAVLJE VI

MERA 302

DIVERSIFIKACIJA FARMI I RAZVOJ POSLOVANJA

Član 16

Korisnici

1. Krajnji korisnici

1.1. Krajnji korisnici u meri 302 su poljoprivrednici, po definicijama iz zakona br.-03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj i ostala poljoprivredna preduzeća koja su registrovana u registru farme;

1.2. Pravna lica mogu biti korisnici samo ako su registrovana kao mikro ili mala preduzeća iz zakona br. 02/L-5 o Izmeni i dopuni zakona za Podržavanje malih i srednjih preduzeća:

1.2.1. Mikro preduzeće može imati zapošljeno do devet (9) radnika;

1.2.2. Malo preduzeće može imati zapošljeno od deset (10) do četrdeset i devet (49) radnika.

2. Zajednički kriterijumi prihvatljivosti

- 2.1. Trebaju biti registrovani u Registru farme;
- 2.2. Ako je aplikant fizičko lice, isto treba biti starije od 18 godina ali ne starije od 65 godina;
- 2.3. Aplikanti aplikaciju trebaju podneti sa svim dokumentima koja se traže na listi dokumenata iz ovog administrativnog uputstva;
- 2.4. Ulaganje se treba izvršiti u ruralnim ili planinskim područjima;
- 2.5. Aplikanti trebaju imati završenu srednju školu (ako se radi o pravnom licu ovo važi za vlasnik/ovlašćeno lice);
- 2.6. Aplikanti trebaju isplatiti sve poreske obaveze; za fizičko lice porez na imovinu, a za pravno lice porez na prihode korporacije i ostale primenljive poreze;
- 2.7. Aplikanti ne smeju imati finansijske obaveze prema MPŠRR-u;
- 2.8. Svi korisnici projekata za ruralni razvoj su obavezni da održavaju svoja ulaganja u skladu sa projektom koji je odobren na pet godine nakon realizacije projekta, onoliko koliko i traje period nadgledanja;
- 2.9. Ako aplikant ulaganja ne održi, isti je obavezan da vrati finansirani iznos javne podrške;
- 2.10. Za investicione projekte u kojima su prihvatljiva ulaganja manja ili jednaka sa 20,000 €, aplikant treba podneti tehnički predlogprojekta u skladu sa modelom MPŠRR-a. Predlog projekta za podmeru ruralnog turizma je poseban;
- 2.11. Za investicione projekte u kojima su prihvatljiva ulaganja veća od 20,000 €, aplikant treba podneti poslovni plan u skladu sa modelom MPŠRR-a. Poslovni plan za podmeru ruralnog turizma je poseban;
- 2.12. Modeli za tehnički predlog projekta i poslovni plan, biće objavljeni na veb stranici Agencije za razvoj poljoprivrede (ARP) i MPŠRR-u, i biće na raspolaganju za sve aplikante;
- 2.13. Svi korisnici, koji su u svojim poslovnim planovima izjavili da će otvoriti nova radna mesta, i za tu izjavu su dobili bodove tokom procenjivanja, isti trebaju otvoriti radna mesta i dokazati uplatnicom penzijskog doprinosa i porezom na plate za poslednji mesec, pre podnošenja zahteva za poslednju isplatu. Korisnici su obavezni da ova radna mesta drže popunjena na 5 godine sa punim radnim vremenom, onoliko koliko i traje period nadgledanja;
- 2.14. Projekti koji se finansiraju iz Programa za ruralni razvoj 2016 ne mogu se finansirati iz kancelarije EU-a ili nekog drugog javnog domaćeg ili međunarodnog donatora. Ako se zaključi da je korisnik pridobio podršku za isti projekat i od drugih donatora, istom se podrška ne dodeljuje, ili ako je podrška dobijena, dužan je da vrati dobijena sredstva, a protiv njega će se sprovesti i kaznene mere u skladu sa zakonom;
- 2.15. Korisnik, koji je aplicirao pri MPŠRR-u i drugim javnim institucijama ili pri kancelariji EU-a na Kosovu i ako je njegov projekat izabran za finansiranje od nekih od institucija, isti treba odmah obavestiti MPŠRR/ARP i druge relevantne institucije;
- 2.16. Korisniku se ne može dati novi projekat ako prethodne projekte nije okončao u skladu sa ugovorom potpisanim sa ARP-om.
- 2.17. Za projekte rekonstrukcije/proširenja potrebno je podneti sledeće dokumente tokom apliciranja:
 - 2.17.1. Kopjen e skicave dhe vlerësimin e shpenzimeve për materiale dhe për punën. Kopiju skica i procenu troškova za materijal i radove;
 - 2.17.2. Kopiju plana parcele na kojoj će se ulaganje vršiti;
 - 2.17.3. Saglasnost zajednice, ako je zakonom predviđeno;

- 2.17.4. Posedovni list ili overen ugovor o zakupu na najmanje 10 godina za parcelu ili objekat na kojoj će se vršiti izgradnja/proširenje, dok je za projekte koji ne predviđaju izgradnju/proširenje na tuđoj imovini, dovoljan overen ugovor o zakupu na 5 godine.
- 2.18. Za projekte izgradnje/proširenja, pre podnošenja zahteva u ARP, potencijalni korisnici trebaju podneti:
- 2.18.1. Građevinsku dozvolu opštine, za izgradnje koje su veće od 10m²;
 - 2.18.2. Procenu uticaja na životnu sredinu, ako je zakonom predviđeno.
- 2.19. Za podmeru 302.5, korisnici koji planiraju da ulažu u objekte koji se nalaze na Listi kulturnog nasleđa, pre potpisivanja ugovora sa Agencijom za razvoj poljoprivrede, trebaju dobiti saglasnost Ministarstva kulture/Odeljenje za kulturno nasleđe.

3. Ulaganja prihvatljiva za sve podmere:

- 3.1. Prihvatljivi troškovi su ograničeni na one koji se nalaze u Listi prihvatljivih ulaganja za meru 302, navedene u dodatku br. 2 ovog administrativnog uputstva;
- 3.2. Troškovi za izradu poslovnog plana ili predloga projekta ne smeju preći iznos od 3% ukupnih prihvatljivih troškova;
- 3.3. Ako je reč o ulaganjima koja predviđaju izgradnju, renoviranje objekata, troškovi za arhitekta i inženjera, dozvole i različite licence, prihvatljivi su do 7% vrednosti prihvatljivih troškova;
- 3.4. Maksimalni prihvatljivi troškovi za promovisanje ne smeju preći vrednost od 10% ukupnog iznosa prihvatljivih ulaganja;
- 3.5. Ulaganja za promovisanje aktivnosti mere 302 su: promotivni materijali, veb stranice, plaćanja za učešće na lokalnim/nacionalnim sajmovima, itd.

4. Prihvatljive aktivnosti

- 4.1. proizvodnja, prerada i promovisanje meda;
- 4.2. Sakupljanje, prerada i promovisanje nedrvnih šumskih proizvoda: lekovito i aromatično bilje, šumsko voće i sakupljene gljive;
- 4.3. Prerada i promovisanje poljoprivrednih proizvoda koji se uzgajaju: povrće, voće, začini, lekovito i aromatično bilje, gljive, mleko, cider, vino, rakija od grožđa i ostalog voća, proizvodnja sirćeta, prerada testenina;
- 4.4. Razvoj i promovisanje zanatskih aktivnosti: prerada tekstila, kože i vune; prerada metala; prerada drveta; ručni radovi i izrada tradicionalne nošnje; tkanje tradicionalnih kostima, proizvodnja pletenih i tkanih tkanina; tkanje čilima i tapiserija; izrada različitog nakita i ostale aktivnosti ručnog rada;
- 4.5. Razvoj i promovisanje ruralnog turizma.

5. Stepen podrške i vrednost ulaganja

- 5.1. Minimalna vrednost prihvatljivih troškova po projektu, za sve podmere ove mere, iznosi 5,000 €;

- 5.2. Maksimalna vrednost prihvatljivih troškova po projektu, za sve podmere, iznosi 30,000€, osim za meru 302.5 "Razvijanje i promovisanje ruralnog turizma", koja iznosi 50,000 €;
- 5.3. Javna podrška iznosi 65 % prihvatljivih troškova ulaganja;
- 5.4. Dodatna podrška od 5% se dodeljuje za ulaganja u planinskim predelima;
- 5.5. Maksimalno prihvatljivi troškovi za period realizacije Programa za Poljoprivredu i Ruralni Razvoj 2014 - 2020 za meru 302 po korisniku je 150.000 €.

6. Rok sprovođenja

- 6.1. Rok za sprovođenje projekata ove mere traje 120 dana od datuma potpisivanja ugovora sa ARP-om;
- 6.2. Nakon perioda od 120 dana, korisnik ima još 15 dodatnih dana da pripremi dokumentaciju i podnese zahtev za plaćanje;
- 6.3. ARP rok sprovođenja može produžiti na još najviše 30 dana, ako za to postoje jaki razlozi, kao što je nabavljanje specifične mašine iz inostrane zemlje, itd.

POGLAVLJE VII

PODMERE

VII.1. PROIZVODNJA, PRERADA I PROMOVISANJE MEDA

Član 17

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti

- 1.1. Aplikanti trebaju posedovati najmanje 40 košnica pčela.

2. Prihvatljiva ulaganja

- 2.1. Nabavka košnica;
- 2.2. Nabavka mašina i uređaja za proizvodnju i preradu meda;
- 2.3. Specijalizovane prikolice za prevoz košnica, samo za aplikante koji poseduju više od 60 košnica;
- 2.4. Ulaganja za uređaje za vađenje pčelinjih proizvoda;
- 2.5. Ulaganja za uređaje za uzgajanje matica;
- 2.6. Izgradnja/renoviranje/proširenje prostorije za med;
- 2.7. Nabavka laboratorijskih uređaja za analiziranje pčelinjih proizvoda;
- 2.8. Nabavka tehnoloških linija za punjenje u pakovanje meda;
- 2.9. Nabavka uređaja za obnovljivu energiju;

3. Kriterijumi selekcije

Tabela br. 11 Kriterijumi selekcije za sektor: Proizvodnja, prerada i promovisanje meda

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum / Kategorija		Bodovi
1	Veličina farme u trenutku apliciranja *	Broj košnica	40-100	1
			101-300	
			> 300	
2.	Registracija poslovanja	Aplikant je registrovan u registru poslovanja kao proizvođač/prerađivač meda		5
3	Kapacitet proizvodnje meda	Vrednost proizvodnje tokom prethodne godine: $\geq 20,000$ €		15
		$\geq 10,000$ - $<20,000$ €		10
		$\geq 1,000$ - $<10,000$ €		5
4	Zapošljavanje	Otvaranje jednog radnog mesta POP ¹		5
5	Adresa / prebivalište aplikanta **	Nalazi se u planinskoj zoni		10
		Nalazi se u ruralnoj zoni		5
6	Podrška po prvi put	Aplikant nije bio korisnik grantova MPŠRR-a tokom poslednje dve godine		10
7	Pol	Aplikant žena		2
8	Starost	Aplikant je 40 godina star ili mlađi		5
9	Obrazovanje	Univerzitetska diploma u poljoprivredi/tehnologiji hrane		5
10	Organska poljoprivreda	Sertifikovan za organsku proizvodnju		5
11	Član udruženja pčelara	Overenje o članstvu		3
UKUPNO				100

3.1. Ako aplikanti imaju podjednak broj poena, prednost ima aplikant koji je ranije aplicirao.

VII.II. SAKUPLJANJE, PRERADA I PROMOVISANJE NEDRVNIH PLANINSKIH PROIZVODA

Član 18

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti

1.1. Aplikanti trebaju biti:

1.1.1. Pravna lica;

¹ (POP= posao sa punim radnim vremenom = 220 radnih dana godišnje)

1.1.2. Licencovani pri odeljenju šumarstva MPŠRR-a za sakupljanje lekovitog i aromatičnog bilja, šumskog voća i gljiva. Ovaj kriterijum ne važi za aplikante koji apliciraju za sušilice za nedrvne planinske proizvode.

2. Prihvatljiva ulaganja

- 2.1. Izgradnja/renoviranje/proširenje objekata za čuvanje, preradu i pakovanje lekovitog bilja, šumskog voća i sakupljenih gljiva;
- 2.2. Nabavka uređaja za pranje, čišćenje, čuvanje, klasifikaciju i preradu;
- 2.3. Nabavka uređaja za sušenje, hlađenje, duboko zamrzavanje, itd.;
- 2.4. Nabavka rafova za sušenje;
- 2.5. Nabavka uređaja za obnovljivu energiju;
- 2.6. Nabavka uređaja za merenje, pakovanje i etiketiranje.

3. Kriterijumi selekcije

Tabela Br. 12 Kriterijumi selekcije za sektor Sakupljanja, prerade i promovisanja nedrvenih planinskih proizvoda

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum / Kategorija	Bodovi
1	Kapacitet sakupljanja/prerade nedrvenih planinskih proizvoda	Vrednost proizvodnje tokom prethodne godine: ≥ 5,000 €	35
		≥ 1,000 - <5,000 €	30
		0 - <1,000 €	25
2	Zapošljavanje	Otvaranje jednog radnog mesta POP	10
3	Lokacija ulaganja	Ulaganja u planinskim područjima	15
		Ulaganja u ruralnim područjima	10
4	Podrška po prvi put	Aplikant nije bio korisnik grantova MPŠRR-a u poslednje dve godine	10
5	Rod	Rukovodilac poslovanja je žena	5
6	Obrazovanje	Univerzitetska diploma u poljoprivredi/šumarstvu	5
7	Starost	Rukovodilac poslovanja je 40 godina star ili mlađi	10
8	Organska poljoprivreda	Sertifikovan za organsku proizvodnju	10
UKUPNO			100

3.1. Ako aplikanti imaju podjednak broj poena, prednost ima aplikant koji je ranije aplicirao.

VII.III. PRERADA I PROMOVISANJE POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA KOJI SE UZGAJAJU

Član 19

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti

1.1. Aplikant treba:

- 1.1.1. Ako je reč o proizvodnji vina i rakije, aplikanti trebaju posedovati najmanje 3 hektara vinograda/voćnjaka;
- 1.1.2. Ako je reč o preradi mleka, prerađivački kapacitet aplikanta ne sme preći 500 litara dnevno.

2. Prihvatljiva ulaganja:

- 2.1. Izgradnja/renoviranje/proširenje objekata za proizvodnju, čuvanje i preradu proizvoda;
- 2.2. Izgradnja/renoviranje/proširenje objekata tradicionalnog izgleda za korišćenja kao prodajna tačka za lokalne proizvode (opisati u predlogu projekta);
- 2.3. Ulaganja za mašine i uređaje za preradu mleka (uključujući mobilne jedinice za proizvodnju tradicionalnih sireva), preradu voća i povrća, za čišćenje, klasifikaciju, sušenje, sakupljanje, pasterizaciju, čuvanje, frižider sa hlađenjem, zamrzavanje, pećnica za pečenje testa, različite mešalice za testo, uređaji za proizvodnju rakije, uređaji za punjenje rakije i vina, itd.;
- 2.4. Ulaganja za nabavku uređaja za merenje, pakovanje i etiketiranje;
- 2.5. Ulaganja za nabavku uređaja za obnovljivu energiju;
- 2.6. Ulaganja za specifične uređaje, za poboljšanje bezbednosti i kvaliteta hrane.

3. Kriterijumi selekcije

Tabela br. 13 Kriterijumi selekcije za sektor prerade i promovisanja poljoprivrednih proizvoda koji se uzgajaju

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum / Kategorija	Bodovi
1	Poreklo sirovine (navesti u predlogu projekta ili poslovnom planu)	Više od 50% sirovine za preradu aplikant proizvodi na svojem gazdinstvu	40
		Vie od 50% sirovine za preradu, aplikant obezbeđuje od drugih lokalnih proizvođača	35
2	Iskustvo aplikanta u aktivnostima prerade (za fizička lica navesti u predlogu projekta ili poslovnom planu; za pravna lica dokazati overenjem o poslovanju)	Poseduje iskustvo u aktivnosti za koju aplicira od najmanje godinu dana	20
		Nema iskustva za aktivnost za koju aplicira	15
3	Zapošljavanje	Otvaranje jednog radnog mesta POP	10

4	Lokacija ulaganja	Ulaganja u planinskim područjima	10
		Ulaganja u ruralnim područjima	5
6	Rod	Aplikant žena	10
		Aplikant muškarac	8
7	Starost	Aplikant je 40 godina star ili mlađi	10
UKUPNO			100

3.1. Ako aplikanti imaju podjednak broj poena, prednost ima aplikant koji je ranije aplicirao.

VII.IV. RAZVIJANJE I PROMOVISANJE ZANATSKIH AKTIVNOSTI

Član 20

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti

1.1 Nema posebnih kriterijuma

2. Prihvatljiva ulaganja

2.1. Izgradnja/renoviranje/proširenje objekata za razvoj zanatskih aktivnosti i za čuvanje proizvoda;

2.2. Izgradnja/renoviranje/proširenje objekata tradicionalnog izgleda koji će se koristiti kao prodajne tačke za lokalne proizvode (opisati u predlogu projekta);

2.3. Ulaganja za nabavku uređaja za pletenje i tkanje tkanina;

2.4. Ulaganja za nabavku uređaja za izradu ćilima i tapiserija;

2.5. Ulaganja za nabavku uređaja za preradu kože;

2.6. Ulaganja za nabavku uređaja za preradu metala;

2.7. Ulaganja za nabavku uređaja za preradu drveta;

2.8. Ulaganja za nabavku uređaja neophodnih za razvoj ostalih zanatskih aktivnosti.

3. Kriterijumi selekcije

Tabela br. 14 Kriterijumi selekcije za sektor Razvijanja i promovisanja zanatskih aktivnosti

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum / Kategorija	Bodovi
1	Rod aplikanta	Ulaganjem rukovodi žena aplikant	25
		Ulaganjem rukovodi muškarac aplikant	20
2	Iskustvo aplikanta u zanatskim aktivnostima (za fizička lica)	Poseđuje iskustvo u nekoj od zanatskih aktivnosti za koje aplicira	20

	navesti u predlogu projekta ili poslovnom planu; za pravna lica dokazati overenjem o poslovanju)	Ne poseduje iskustvo u nekoj od zanatskih aktivnosti za koje aplicira	15
3	Starost	Aplikant je 40 godina star ili mlađi	15
		Aplikant je stariji od 40 godina	10
4	Veličina porodice (dokazati potvrdom o porodičnoj zajednici)	9 i više članova	15
		6 do 8 članova	10
		Do 5 članova	5
5	Lokacija ulaganja	Ulaganja u planinskim područjima	15
		Ulaganja u ruralnim područjima	10
6	Zapošljavanje	Otvaranje jednog radnog mesta POP	10
UKUPNO			100

3.1. Pravna lica svoje iskustvo dokazuju izveštajem o prihodima iz prethodne godine, dok aplikanti kao što su fizička lica, svoje iskustvo opisuju u predlogu projekta.

3.2. Ako aplikanti imaju podjednak broj poena, prednost ima aplikant koji je ranije aplicirao.

VII.V. RAZVIJANJE I PROMOVISANJE RURALNOG TURIZMA

Član 21

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti:

1.1. Dokazati da se objekat koji će se renovirati/adaptirati/proširiti treba prilagoditi odgovarajućem stilu (tradicionalnom) ruralne zone i podržati fotografijama o postojanju tog objekta tradicionalne konstrukcije (u vreme apliciranja);

1.2. Korisnici koji planiraju da ulažu u objektima koji se nalaze na Listi kulturnog nasleđa, pre potpisivanja ugovora sa Agencijom za razvoj poljoprivrede, trebaju dobiti i saglasnost iz Ministarstva kulture/Odeljenje za kulturno nasleđe;

1.3. Pre potpisivanja ugovora sa ARP-om, korisnik treba podneti projekat koji je izradio nadležni arhitekta, a koji je prilagođen izgledu objekta kao što je i prikazano na fotografiji u vreme apliciranja;

1.4. Ako je reč o projektima hostela, objekat na kraju ulaganja treba imati ne manje od 5 kreveta i ne više od 25 kreveta;

1.5. Ako je reč o ulaganjima za izgradnju staza za pešake i bicikliste oko objekata ruralnog turizma, i kada ove staze prolaze kroz privatna vlasništva, povodom apliciranja je potrebno podneti i overenu saglasnost vlasnika kroz čiju imovinu ove staze prolaze;

1.6. Ako je reč o ulaganjima za izgradnju staza za pešake i bicikliste oko objekata ruralnog turizma, i kada ove staze prolaze kroz javna vlasništva, povodom apliciranja je potrebno podneti i službenu saglasnost odgovarajuće javne vlasti za imovinu kroz koju ove staze prolaze;

1.7. Svi korisnici koji su u svom poslovnom planu izjavili da će otvoriti nova radna mesta i za to su dobili bodove tokom porcenjivanja, isti trebaju otvoriti radna mesta i dokazati uplatnicama penzijskog doprinosa i porezom na dohodke, najmanje za poslednji mesec i pre podnošenja zahteva za poslednju isplatu. Korisnici su obavezni da ova radna mesta drže popunjena radnicima sa punim radnim vremenom na 5 godine, onoliko koliko i traje period nadgledanja.

2. Prihvatljiva ulaganja:

2.1. Renoviranje / adaptacija / proširenje tradicionalnih objekata koji će se koristiti kao hosteli za pružanje gastronomskih usluga (ne manje od 5 i ne više od 25 kreveta);

2.2. Renoviranje / adaptacija / proširenje objekata tradicionalnog izgleda (npr. minovi, kule, tradicionalne kuće, itd.) za korišćenje kao prodajne tačke za lokalne proizvode, za pružanje tradicionalnih gastronomskih usluga, za pružanje turističkih informacija o oblasti, itd.;

2.3. Ulaganja za izgradnju staza za pešake i bicikliste oko zgrada ruralnog turizma;

2.4. Nabavka nameštaja potrebnog za uređivanje soba, kupatila, kuhinja, trpezarija (kreveti, kauči, stolovi, stolice, itd.);

2.5. Nabavka uređaja za obnovljivu energiju;

2.6. Nabavka sprava koje služe za zabavljanje dece (tobogan, ljuljaška, ping pong sto, itd.);

2.7. Ulaganja za stvaranje veb stranice;

3. Kriterijumi selekcije

Tabela br. 15 Kriterijumi selekcije za sektor Razvijanja i promovisanja ruralnog turizma

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum / Kategorija	Bodovi
1.	Iskustvo aplikanta u ruralnom turizmu (za fizička lica navesti u predlogu projekta ili poslovnom planu; za pravna lica dokazati overenjem o poslovanju)	Aplikant poseduje iskustvo u pružanju usluga ruralnog turizma	35
		Aplikant ne poseduje iskustvo u pružanju usluga ruralnog turizma	25
2.	Lokacija ulaganja	Ulaganja u planinskim područjima	10
		Ulaganja u ruralnim područjima	5
3.	Vrsta ulaganja:) U slučaju ulaganja i iz tačke a) i iz tačke b), bodovi se računaju iz	Ulaganja u hostelima (najmanje 5 novih kreveta)	20
		Ulaganja za pružanje gastronomskih usluga	15

	ulaganja, sa najvećim delom sredstava (najviše 20 bodova)	Ulaganja u staze za pešačenje i/ili bicikle	10
4.	Starost	Preduzetnik je 40 godina star ili je mlađi	10
5.	Pol	Ulaganjem rukovodi žena aplikant	2
6.	Zapošljavanje	Aplikant će otvoriti nova radna mesta: - za 1 radno mesto = 3 boda - za 2-3 radna mesta = 7 boda - za 4 ili više radna mesta = 10 boda	10
7.	Kulturno nasleđe	Objekat/zgrada koja će se renovirati se nalazi na Listi Kulturnog Nasleđa	8
8.	Obrazovanje	Diploma srednje škole u ugostiteljstvu/turizmu	3
9.	Podrška LAG-a	Projekat je preporučen od strane LAG-a zajedno sa usvojenom strategijom	2
UKUPNO			100

3.1. Ako aplikanti imaju podjednak broj poena, prednost ima aplikant koji je ranije aplicirao.

POGLAVLJE VIII

MERA ZA NAVODNJAVANJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Član 22 Korisnici

1. Krajnji korisnici su:

- 1.1. Poljoprivrednici, na osnovu definicije iz zakona br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj;
- 1.2. Ostala poljoprivredna preduzeća koja su registrovana u Registru farmi; i
- 1.3. Udruženja korisnika vode.

2. Zajednički kriterijumi prihvatljivosti

- 2.1. Obrazac za apliciranje zajedno sa predlogom projekta, na osnovu standardnog oblika MPŠRR-a;
- 2.2. Kopija važećeg bankarskog računa;
- 2.3. Kopiju plana poljoprivrednog zemljišta koje je obuhvaćeno u projektu za navodnjavanje;
- 2.4. Saglasnost opštine koja dokazuje da aplikant može dobiti građevinsku dozvolu ako dobije grant;
- 2.5. Dokaz sa su poljoprivrednici korisnici iz mere 101 "Ulaganja u fizička sredstva na poljoprivrednim domaćinstvima" obuhvaćeni u projektu, ako ima takvih;

- 2.6. Kopija lične karte upravnika/ako je reč o pravnim licima, kopija lične karte vlasnika ili ovlašćenog lica preduzeća;
- 2.7. Projekti prihvatljivi za finansiranje javnim sredstvima su samo projekti koji po završetku ulaganja služe za svrhe za koje i ulaganje izvršeno – u stanju su da navodnjavaju poljoprivredno zemljište i ovo se treba dokazati tokom poslednje terenske kontrole;
- 2.8. Ako po završetku ulaganja projekti nisu funkcionalni, korisnik se obavezuje da vrati finansirani iznos javne podrške koju je dobio kao avans;
- 2.9. Svi korisnici projekata za ruralni razvoj su obavezni da održavaju svoja ulaganja u skladu sa projektom koji je odobren na pet (5) godine nakon realizacije projekta, onoliko koliko i traje period nadgledanja. Ako aplikant ulaganja ne održi, isti je obavezan da vrati finansirani iznos javne podrške;
- 2.10. Korisniku se ne može dati novi projekat ako prethodne projekte nije okončao u skladu sa ugovorom potpisanim sa ARP-om.
- 2.11. U slučaju selekcije projekta, pre potpisivanja ugovora, korisnik treba podneti:
- 2.11.1. Detaljni projekat, sa merama i predračunom;
 - 2.11.2. Saglasnost zajednice, ako je zakonom predviđeno;
 - 2.11.3. Procenu uticaja na životinu sredinu, ako je zakonom predviđeno;
 - 2.11.4. Građevinsku dozvolu koju izdaje nadležno telo opštine.

3. Posebni kriterijumi prihvatljivosti

- 3.1. Dostavljen tehnički projekat treba dokazati smanjenje gubitka vode na minimum od 10% u slučaju modernizacije;
- 3.2. Za izvršenje radova projekta, potrebno je ugovoriti građevinara koji poseduje ranije iskustvo u izgradnji relevantnih građevinskih radova koji se traže, i koji će garantovati za građevinski rad na najmanje 3 godine nakon realizacije radova.
- 3.3. Ugovoreni građevinar treba dokazati profit svojeg preduzeća za tri (3) poslednje godine i poštovanje pravila nacionalnog zakonodavstva za javnu nabavku;
- 3.4. Korisnik treba podneti napismenu izjavu putem koje garantuje da će učestvovati sa 20% ukupne usvojene sume za realizaciju projekta;
- 3.5. Minimalna površina projekta pod navodnjavanjem treba iznositi 20 ha;
- 3.6. Aplikant treba dokazati svoja imovinska prava u vezi svojeg zemljišta i svog zemljišta poljoprivrednika na kojima se vrši predloženo ulaganje;
- 3.7. Ovo se ne zahteva samo u slučajevima kada je vlasnik zemljišta i aplikant suprug ili u direktnoj linije po krvi: prababa i praded, deda i baba, roditelji, deca, unuci, i ovo se dokazuje izvodom venčanih ili izvodom rođenih;
- 3.8. Aplikant treba napismeno popuniti Izjavu pod zakletvom, kojom dokazuje da je zemljište kojim aplicira pod njegovim vlasništvom.

4. Prihvatljiva ulaganja

- 4.1. Prihvatljivi troškovi su ograničeni na one koji se nalaze u Listi prihvatljivih ulaganja za meru Navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta, navedene u dodatku br. 2 ovog administrativnog uputstva;

4.2. Troškovi za izradu poslovnog plana ili predloga projekta ne smeju preći iznos od 3% ukupnih prihvatljivih troškova;

4.3. Ako je reč o ulaganjima koja predviđaju izradu skica, detaljni inženjerski dizajn, procenu uticaja na životnu sredinu, troškove za arhitekta i inženjera, dozvole i različite licence, prihvatljivi su do 7% vrednosti prihvatljivih troškova;

4.4. Ukupni maksimalni prihvatljivi troškovi, za period sprovođenja programa za poljoprivredu i ruralni razvoj 2014 – 2020, za meru Navodnjavanje poljoprivredno zemljišta, iznosi 600,000 € po korisniku.

5. Kriterijumi selekcije

Tabela br.16 Kriterijumi selekcije za meru Navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta

Kriterijum	Parametri	Br. poena
Efektivni troškovi za proširenje navodnjavanja površina	<p>Metoda preračunavanja:</p> <p>Svi tehnički projekti trebaju obuhvatiti podatke u vezi sa zonom koja je izgrađena/rehabilitovana/proširena za navodnjavanje kao i prosečne troškove po ha.</p> <p>Nakon što se svi projekti procene, od prihvatljivih projekata se stvara hijerarhija troškova/ha, počevši od najnižih do najviših. Projekat sa najnižim troškovima dobija maksimalan broj poena, dok projekat sa najvišim troškovima po hektaru dobija 0 (nula) poena.</p> <p>Preostali deo prihvatljivih projekata dobija poene (sa 2 decimale) na osnovu osnovnog kriterijuma njihovih troškova po ha, dok će se rezultati raspodeliti na podjednak način.</p> <p>Kalkulacija za bodovanje:</p> $20 * (C_p - \max C) / (\min C - \max C)$ <p>C_p – trošak za 1 ekstra ili modernizovan navodnjava ha iz infrastrukture za navodnjavanje za procenjene projekte</p> <p>Minimalni troškovi C troškovi za 1 ekstra modernizovan navodnjava ha iz infrastrukture za navodnjavanje za prihvatljive troškove minimalnog troška za ekstra ili modernizovan navodnjava ha –</p> <p>Maksimalno C- troškovi za 1 ekstra ili modernizovan navodnjava ha iz infrastrukture za navodnjavanje za prihvatljive projekte maksimalnog troška za ekstra ili modernizovan navodnjava ha</p>	Max. 30
Navodnjavana površina (ha)	$\geq 20 - < 50$ ha	10
	$\geq 50 - < 75$ ha	15
	$\geq 75 - < 100$ ha	20

	≥ 100ha	30
Aplikant je udruženje za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta		10
Broj poljoprivrednika registrovanih u registru farme koji pridobijaju od projekta	1-10	10
	11-20	15
	21 i više	20
Realizacija projekta obuhvata korisnike mere 101 "Ulaganja u fizička sredstva poljoprivrednih gazdinstva" u tru poslednje godine.	1- 5	5
	6 i više	10
Ukupno		100

5.1. Ako aplikanti imaju podjednak broj poena, prednost ima aplikant koji je ranije aplicirao.

6. Stepen javne podrške

6.1. Minimalna vrednost prihvatljivih troškova po projektu u okviru mere iznosi 20,000 evra a maksimalna vrednost prihvatljivih troškova po projektu iznosi 200,000 evra;

6.2. Javna podrška iznosi 80% ukupnih prihvatljivih troškova;

6.3. Ako je vrednost prihvatljivih troškova veća od 100,000 €, plaćanje se vrši u dve rate. Prvi deo javne podrške u vrednosti od 50% se plaća u obliku avansa nakon potpisivanja ugovora sa korisnikom, dok se preostali deo od 50% plaća nakon verifikovanja okončanja opšteg ulaganja.

7. Rok sprovođenja

7.1. Rok za implementaciju projekata ove mere traje 180 dana od dana potpisivanja ugovora sa ARP;

7.2. Posle ovog perioda, korisnik ima još 15 dana za pripremu dokumentacije i podnošenje zahteva za isplatu;

7.3. ARP može da produži rok za implementaciju za najviše 30 dana, ukoliko ima jakih razloga za to.

POGLAVLJE IX

PROCEDURE ZA SPROVOĐENJE PROJEKATA

Član 23 Sprovođenje

Mere 101, 103, 302 i mera za Navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta sprovodi Agencija za razvoj poljoprivrede.

Član 24

Poziv za apliciranje

Poziv za apliciranje i uputstvo za aplikante objavljuje Agencija za razvoj poljoprivrede, u skladu sa kriterijumima i procedurama iz ovog administrativnog uputstva.

Član 25

Procedure za razmatranje aplikacija

1. Procedure za sprovođenje PRR 2016 se vrše na osnovu zakona br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br.56, datum 27.07.2009), zakona br. 04/L-090 o Izmeni i dopuni zakona br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoja (službeni glasnik Republike Kosova br. 28, datum 16 oktobar 2012), na osnovu ovog administrativnog uputstva i važećeg zakonodavstva.
2. Procedure za razmatranje aplikacija su:
 - 2.1. Podnošenje aplikacija od strane aplikanta pri regionalnim kancelarijama ARP-a;
 - 2.2. Podnošenje i prijem aplikacija iz regionalnih kancelarija ARP-a u ARP;
 - 2.3. Administrativno razmatranje aplikacije;
 - 2.4. Proces procenjivanja aplikacija;
 - 2.5. Javno objavljivanje preliminarne rezultata o proceni projekata;
 - 2.6. Period žalbe/pravo na žalbu;
 - 2.7. Prva terenska kontrola;
 - 2.8. Usvajanje projekata;
 - 2.9. Obaveštavanje poljoprivrednika o rezultatu procene projekta;
 - 2.10. Odluka;
 - 2.11. Potpisivanje ugovora između korisnika i ARP-a;
 - 2.12. Period izvršenja ulaganja;
 - 2.13. Podnošenje zahteva za plaćanje od strane aplikanta regionalnoj kancelariji ARP-a;
 - 2.14. Podnošenje zahteva za plaćanje za regionalnih kancelarija u ARP;
 - 2.15. Druga terenska kontrola;
 - 2.16. Kaznene mere u slučajevima nepravilnosti tokom sprovođenja projekata;
 - 2.17. Izvršenje naplate;
 - 2.18. Nadgledanje nakon sprovođenja projekta;
3. Sprovođenje administrativnih procedura se vrši u skladu sa zakonom br. 02/L-28 za Administrativne procedure.
4. Administrativno procesiranje završava u okviru vremenskog perioda od tri (3) meseci od podnošenja aplikacije pa sve do Obaveštajnog pisma o podršci, u skladu sa članom 81, stav 81.1 zakona br. 02/L-28 o Administrativnim procedurama, zakonu br.03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj, zakonu br. 04/L-090 o Izmeni i dopuni zakona br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj i ovog administrativnog uputstva.

Član 26

Podnošenje aplikacija

1. Obrazac za apliciranje se uzima u regionalnim kancelarijama ARP-a ili se preuzima sa veb stranice MPŠRR-a i ARP-a.
2. Obrascu za apliciranje se prilažu sva dokumenta koja se traže i ista se podnose u okviru perioda za apliciranje.
3. Dosije aplikacije se dostavlja u dve fizičke kopije i svi dokumenti dosijea se skeniraju i čuvaju na CD-u koji se podnosi zajedno sa fizičkom kopijom. Aplikanti se savetuju da jednu kopiju dosijea čuvaju za svoje potrebe.
4. Dosije apliciranja lično predaje aplikant ili njegovo ovlašćeno lice. Ovlašćenje treba biti overeni kod notara.
5. Aplikant ili ovlašćeno lice potpisom obezbeđuje da su sve podnete informacije jasne i tačne i da isti dozvoljava izvršenje terenske kontrole.
6. Aplikant ili ovlašćeno lice dobija potvrdu o podnošenju aplikacije, u kojoj jasno stoji tačan datum, vreme podnošenja i broj registracije.
7. Regionalne kancelarije ARP-a, nakon prijema upotpunjenih aplikacija, iste šalju ARP-u na dalje razmatranje, i to nakon zatvaranja roka za apliciranje.

Član 27

Kontrolisanje aplikacija u regionalnim kancelarijama ARP-a

1. Aplikacija se registruje u Registru za apliciranje, zabeležavajući datum i vreme podnošenja.
2. Regionalni službenici ARP-a verifikuju da li je aplikacija upotpunjena.
3. Predmet aplikacije treba biti upotpunjen sa svim traženim dokumentima, koji se trebaju poredati onako kako se zahteva i svaka strana treba imati ručno zabeležen broj.
4. Ako neki od dokumenata nedostaje, službenik ARP-a ne prima predmet aplikacije, ali aplikanta registruje i istog upućuje da predmetu aplikacije priloži dokumente koji nedostaju.
5. Aplikant ima pravo da upotpuni predmet apliciranja sve do završetka roka za apliciranje.
6. Stav 4 ovog člana ne važi za aplikante koji apliciraju poslednjeg dana roka za apliciranje. Isti su odgovorni za neupotpunjeni predmet.
7. Regionalne kancelarije ARP-a aplikacije trebaju dostaviti u ARP-u i to ne kasnije od dva (2) dana nakon zatvaranja roka za apliciranje.

Član 28

Razmatranje aplikacija u ARP- u

1. Nakon prijema aplikacija iz regionalnih kancelarija ARP-a, vrši se administrativno razmatranje i procena aplikacija/projekata od strane Divizije projekata za ruralni razvoj pri ARP-u.
2. Administrativno razmatranje se upotpunjuje u roku od 30 kalendarskih dana, u skladu sa zakonom br. 02/L-28 za administrativne procedure.
3. Procena i bodovanje prihvatljivih aplikacija se vrši u roku od 45 kalendarskih dana.

4. Nakon procene i bodovanja projekata, vrši se javno objavljivanje Preliminarne liste mogućih korisnika projekata za ruralni razvoj. Obaveštenje o objavljivanju liste se vrši i putem javnog obaveštenja.
5. ARP, putem elektronske pošte i SMS poruka, treba obavestiti sve aplikante o objavljivanju Preliminarne liste mogućih korisnika projekata za ruralni razvoj. Aplikanti imaju pravo da se u roku od osam (8) kalendarskih dana, prijave ARP-u za dobijanje obaveštajnog pisma i procene njihovog projekta.
6. Rok za žalbe počinje na dan objavljivanja Preliminarne liste mogućih korisnika projekata za ruralni razvoj.
7. Istog dana, Lista mogućih korisnika/izabranih projekata, dostavlja se Kontrolnoj diviziji pri ARP-u za prvu terensku kontrolu, koja treba odmah postati primenljiva.
8. Na osnovu izveštaja prve terenske kontrole i izveštaja o procesu žaljenja, vrši se usvajanje projekata za ruralni razvoj za finansiranje i usvaja se Krajnja lista korisnika projekata za ruralni razvoj, koja se treba objaviti na veb stranici MPŠRR-a i ARP-a.
9. Svi aplikanti se trebaju obavestiti o selekciji ili odbijanju njihovog projekta.
10. Nakon procene projekata za meru 101 i 103, ARP treba koristiti Kontrolnu listu za kriterijume prihvatljivosti i bodovanja.
11. Nakon usvajanja projekata, izrada Krajnje liste korisnika projekata za ruralni razvoj i obaveštavanje aplikanta korisnika, vrši se potpisivanjem ugovora između korisnika i ARP-a.
12. Nakon potpisivanja ugovora, korisnik je obavezan da započne sprovođenje projekta shodno ugovoru.

Član 29

Zahtev za plaćanje

1. Korisnici koji su upotpunili ulaganja u skladu sa ugovorom, dostavljaju zahtev za plaćanje u regionalnim kancelarijama ARP-a.
2. Obrazac zahteva za plaćanje se korisniku daje u regionalnim kancelarijama ARP-a.
3. Zahtev za plaćanje se sa upotpunjenom dokumentacijom lično dostavlja od strane korisnika ili ovlašćenog lica, kao što se i određuje ugovorom za finansiranje projekata.
4. Ako zahtev za plaćanje nije upotpunjen svim dokumentima na osnovu ugovora, službenik ARP-a ne prima zahtev za plaćanje, nego isti registruje a korisniku daje kopiju i zahteva upotpunjenje odgovarajuće dokumentacije u okviru određenog roka.
5. Ako korisnik u okviru roka određenog stavom 3 i 4 ovog člana, ne dostavi upotpunjenu dokumentaciju, zahtev za plaćanje se odbija.
6. Nakon administrativnog proveravanja zahteva za plaćanje, kontrolna divizija u ARP-u vrši drugu terensku kontrolu kako bi se osiguralo da je ulaganje izvršeno na osnovu odobrenog predloga projekta/poslovnog plana.
7. Na osnovu procene kontrolnog izveštaja i dostavljenih računa, zahtevom za plaćanje, ARP izdaje odluku o plaćanju u roku od 20 dana, od datuma dostavljanja zahteva za plaćanje i korisnika obaveštava putem obaveštajnog pisma.
8. Ako zahtev za plaćanje nije primljen, ili je javna podrška smanjena, korisnik se treba obavestiti putem obaveštajnog pisma.

9. Plaćanje se treba izvršiti u roku od 20 dana od datuma odluke za plaćanje.

10. Od datuma podnošenja zahteva za plaćanje pa sve do izvršenja plaćanja, ne sme proći više od 40 dana, osim ako se prevazilaženje roka vrši iz objektivnih razloga.

Član 30

Stepen terenskih kontrola

1. ARP se obavezuje da kontroliše teren u stepenu od 100 % za sve projekte, koji su izabrani kao korisnički od strane PRR 2016 i da verifikuje ispunjenje kriterijuma za finansiranje.

2. Nakon podnošenja zahteva za plaćanje, kontrolna divizija ARP-a je obavezna da verifikuje sprovođenje ulaganja putem terenske kontrole.

3. Na osnovu kontrolnog izveštaja za verifikaciju, zahtevu za plaćanje zajedno sa priloženom dokumentacijom za izvršenje ulaganja, vrši se ovlašćenje za plaćanje.

4. ARP treba nadgledati sve projekte koji se selektiraju za finansiranje na pet (5) godina, od datuma izvršenja poslednje naplate.

5. ARP posebnom odlukom određuje komisiju za nadgledanje projekata.

Član 31

Druga kontrola

Za drugu terensku kontrolu, kada je reč o projektima navodnjavanja, građevinskih ulaganja i ulaganja koja zahtevaju posebnu ekspertizu, ARP može angažovati stručnjake odgovarajućih oblasti koji će dati svoju stručnu procenu.

Član 32

Tražena dokumentacija za plaćanje

1. Zahtev za plaćanje treba sadržati originalne dokumente koji se traže na osnovu zahteva za plaćanje.

2. Naplate veće od 500 € se vrše putem bankarskog transfera i istu je potrebno potvrditi bankarskim izveštajem tekućeg računa.

3. Za plaćanja u vrednosti manje od 500 €, ako je naplata izvršena gotovinom, potrebno je obezbediti račun i fiskalni kupon, dok ako se naplata izvrši putem banke, potrebno je dostaviti uplatnicu bankarskog transfera.

Član 33

Procedura žalbe

1. Aplikant koji je nezadovoljan rezultatom procene, ima pravo žalbe protiv odluka ARP-a.

2. Žalba se treba uputiti Komisiji za razmatranje žalbi.

3. Aplikant može podneti napismenu žalbu u roku od 15 dana, od datuma objavljivanja preliminarne liste mogućih korisnika projekata za ruralni razvoj.

4. Komisija za razmatranje žalbi u roku od 30 dana, od datuma podnošenja žalbe, treba dati napismeni odgovor, koji je sa potpunim obrazloženjem upućen podnosiocu žalbe.
5. Komisija za razmatranje žalbi odluku donosi većinom glasova članova komisije, kojom:
 - 5.1. potvrđuje odluku ARP-a u vezi sa procenom odgovarajućeg projekta;
 - 5.2. otkazuje odluku ARP-a u vezi sa procenom odgovarajućeg projekta i donosi zaslužnu odluku u vezi sa odgovarajućim projektom;
 - 5.3. odgovarajući projekat ARP-u vraća na ponovnu procenu.
6. Tokom procesa razmatranja žalbi, Komisija za razmatranje žalbi od ARP-a može zahtevati neophodne informacije kao i realizovati terenske posete u vezi sa odgovarajućim projektima.
7. Protiv odluke Komisije ta razmatranje žalbi, u roku od 30 dana od datuma donošenja odluke, aplikant ima pravo da se obrati nadležnom sudu.
8. ako dođe do spora za plaćanje, korisnik ima pravo da zahteva ponovno razmatranje odgovarajuće odluke.
9. ARP uspostavlja posebnu komisiju za razmatranje zahteva koji se odnose na odluke o plaćanju.

Član 34

Komisija za razmatranje žalbi

1. Komisija za razmatranje žalbi je profesionalno telo odgovorno za razmatranje, procenu i odlučivanje o žalbama, koje se sastoji od službenika ARP-a i MPŠRR-a, a osniva se odlukom izvršnog šefa ARP-a.
2. Komisija za razmatranje se sastoji od pet (5) člana, tri (3) od kojih su službenici ARP-a, dok su dva (2) člana službenici MPŠRR-a. Najmanje jedan član MPŠRR-a treba biti službenik iz Odeljenja za politike ruralnog razvoja/upravno telo.
3. Članovi Komisije za razmatranje žalbi su nezavisni u svom radu i odluke donose na osnovu činjenica i utvrđenom stanju.
4. Članovi Komisije za razmatranje žalbi su obavezni da:
 - 4.1. sprovode kriterijume i procedure iz ovog administrativnog uputstva.
 - 4.2. da budu nepristrani.
 - 4.3. da koristi pravo slobodnog i nepristrasnog glasanja.
 - 4.4. da učestvuje na sastancima komisije i potpisuje radne i odlučujuće izveštaje.
5. Komisija za razmatranje žalbi je obavezna da o svom radu i preduzetim akcijama izradi napismeni izveštaj i obavesti najviše službenike MPŠRR-a i ARP-a, kao i stranke od interesa, i to najkasnije 30 dana po završetku roka za žaljenje.

Član 35

Sprovođenje

Obavezuje se Odeljenje za politike ruralnog razvoja/Upravno telo i Agencija za razvoj poljoprivrede, za sprovođenje ovog administrativnog uputstva.

Član 36
Kaznene odredbe

Neizvršenje ovog administrativnog uputstva se sankcioniše kaznama iz člana 38 zakona br.03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br.56/27.07.2009), člana 38.A zakona br. 04/L-090 o Izmeni i dopuni zakona br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br.28, datum 16 oktobar 2012) i važećeg zakonodavstva.

POGLAVLJE X

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 37
Zemljište pod komasacijom

Pored odredbi iz ovog administrativnog uputstva, aplikanti koji poseduju poljoprivrednog zemljište pod komasacijom, ali ne poseduju kopiju plana i posedovni list, ali poseduju zakonske odluke komasacije iz katastra, istim se dozvoljava apliciranje za podržavanje u okviru PRR 2016.

Član 38
Dodaci

Sadržni deo ovog administrativnog uputstva su i dodaci 1 "Procedure javne nabavke" i dodatak 2 "prihvatljiva ulaganja".

Član 39
Stupanje na snagu

Ovo administrativno uputstvo stupa na snagu sedam (7) dana nakon potpisivanja istog od strane ministra.

Memli KRASNIQI

Ministar Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja

Datum : 01/03/2016

DODATAK BR. 1 PROCEDURE JAVNE NABAVKE

Ove se procedure sprovode za sve mere, osim mere za Navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta, kada su korisnici regionalne kompanije za navodnjavanje. Opštine će pripremiti procedure nabavke na osnovu zakona br. 04/L-042 za Javnu nabavku iz divizije za nabavke MPŠRR-a.

1. Opšte primenljive odredbe za sve vrste nabavke:

- Nijedan podugovarač kojeg ugovara korisnik ne može stupiti u kontakt sa nekim drugim podugovaračem za realizaciju ugovora;
- Nabavke trebaju poštovati ulaganja koja ispunjavaju kriterijume podobnosti određenih u okviru mera u uputstva poslovnog plana, što se tiče vraćanja ulaganja, toka gotovine, itd.;
- Procedure nabavke važe samo za prihvatljiva ulaganja. Procedure nabavke nisu obavezne za neprihvatljiva ulaganja;
- Postoje tri (3) vrste procedura: direktne nabavke, nabavke sa najmanje tri (3) ponude i selekcija zasnovana na nabavci javnim oglasom – otvoreni tender;
- Procedura za nabavku koja se primenjuje zavisi od vrednosti nabavke;
- Zabranjena je dodela nabavka za istu vrstu robe, radove ili usluge, koje se vrše sa ciljem izbegavanja primenljivih proceduralnih pravila za veću stopu;
- Ponuđač se ne sme nalaziti u situaciji konflikta interesa;
- Ponuđač će biti isključen od dodele ugovora u slučajevima podnošenja lažnih informacija koje se traže od strane korisnika ili ako tražene informacije ne dostave. Poštovanje pravila za nabavku je obavezan uslov za dobijanje troškova. Zato predmet zahteva trfeba sadržati dokumente plaćanja kako bi se dokazalo ispunjenje procedura za javnu nabavku.

2. Kriterijumi za dodelu ugovora

Ugovori se trebaju dodeliti na osnovu sledećih kriterijuma:

- A. U slučaju snabdevanja robom – zasnovano na najnižoj ceni;
- B. U slučaju izgradnje – podrazumeva rezultat igradnje ili projekat civilnog inženjerstva koji je sam po sebi dovoljan da upotpuni ekonomsku ili tehničku funkciju koja pokriva i dizajniranje i izvršenje – zasnovano na najnižoj ceni;
- C. U slučaju usluga – istraživanja ili tehničke pomoći – zasnovano na najnižoj ceni;

Definicija konflikta interesa

- Postojanje veza između korisnika i snabdevača – bliski, ili zajednički akcionari u ponudačkim kompanijama između članova Komisije za procenu.
- Zajednička imovina – kao pojedinac ili kao akcionari među snabdevačima koji podnose ponude.

3. Procedure nabavke:

3.1 Direktne nabavke do 10 000.00 evra.

Pravila:

- Korisnik može kupovati direktno sa tržišta;
- Troškovi nabavke trebaju sprovesti kriterijume iz mere;
- Nema potrebe za ugovorom potpisanim između korisnika u snabdevača, osim u slučajevima savetodavnih troškova;
- Korisnik treba da zahteva i primi kopiju uverenja o registraciji poslovanja i kopiju uverenja fiskalnog broja ponuđača.

3.2 Selekcija zasnovana na najmanje tri (3) ponde za nabavke u vrednosti od 10 000.01 evra sve do 60 000.00 evra.

Pravila:

- Nabavke se mogu izvršiti sa najmanje tri (3) ponuda – kvotiranje cene;
- Troškovi u okviru ponude trebaju sprovesti kriterijume koji se nalaze u okviru mere;
- U svim slučajevima, potrebno je potpisati ugovor između korisnika i ponuđača;
- Pozivi za ponude, ponude i ugovori treba sporvesti odredbe, detalji kojih se pojavljuju u okviru tehničkog projekta i u okviru poslovnog plana;
- Korisnik treba dostaviti poziv za ponude, poštujući jedan standardni obrazac;
- Snabdevač svoju ponudu treba registrovati u registru ulaza/izlaza;
- Korisnik treba potpisati izjavu o sprovođenju pravila za izbegavanje konflikta interesa;
- Ponuđač treba potpisati izjavu o poverljivom ponuđaču;
- Korisnik odlučuje o dodeli ugovora ponuđaču i opravdava razlog selekcije;
- Korisnik treba da zahteva i primi kopiju uverenja o registraciji poslovanja i kopiju uverenja fiskalnog broja ponuđača.

3.3 Nabavka javnim pozivom – otvoreni tender – za nabavke veće od 60 000.00 evra

Pravila:

- Sve odredbe iz tačke 3.2. se moraju sprovesti;
- Korisnik treba objavititi svoj interes o kupovini putem objavljivanaj istog u najmanje jednoj (1) nacionalnoj dnevnoj nivoin, ali ako vrednost iznosi više od 150 000 €, tender se treba objavititi i u međunarodnim medijama. Osim ovoga, korisnik ima pravo da direktno pošalje pozive za moguće snabdevače kako bi obezbedio bolju konkurenciju među šponudama, ali samo istog dana kada se tender objavljuje;
- Sadržaj javnog poziva treba obuhvatiti sve tražene informacije;

- Vremenski period za prijem ponuda treba trajati najmanje 10 dana; Korisnik će uspostaviti komisiju za procenu. Ova komisija se treba sastojati od neparnog broja članova, najmanje tri (3), sa svim tehničkim i administrativnim kapacitetima neophodni za davanje važećeg mišljenja o tenderima;
- Komisija za procenu treba pripremiti napismenu i obrazloženu preporuku za dodelu tendera;
- Članovi komisije za procenu trebaju potpisati izjavu poverljivosti i neutralnosti;
- Svi zahtevi za učešće i tenderi koji ispunjavaju zahteve, trebaju se proceniti i poređati od strane komisije za procenu i to na osnovu kriterijuma selekcije i dodele prethodno objavljenog ugovora;
- Korisnik treba da zahteva i primi kopiju uverenja o registraciji poslovanja i kopiju uverenja fiskalnog broja ponuđača.

DODATAK BR. 2

LISTA PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA ZA MERU 101 ULAGANJA ZA FIZIČKA SREDSTVA U POLJOPRIVREDNIM DOMAĆINSTVIMA		
101.1	SEKTOR VOĆA	
101.1.1	<i>Ulaganja za povećanje novih voćnjaka i/ili rehabilitaciju postojećih voćnjaka</i>	
101.1.1.1	Radovi na sakupljanju sadnica i pripremi zemljišta. Kupovina sertifikovanih sadnica sistema za održavanje voćaka sa betonskim ili metalnim stubovima (ne prihvataju se stubovi od drva ili drugog materijala) Kupovina materijala za ogradu od betonskih ili metalnih stubova Završavanje radova za postavljanje sistema za potporu i ogradu Infrastruktura (stubovi, žica, oграда, zaštita od grada) za postojeće voćnjake	
101.1.2	<i>Ulaganja za postavljanje sistema navodnjavanja u voćnjaku</i>	
101.1.2.1	Radovi izvršeni od neke treće strane za otvaranje bunara Kupovina creva za navodnjavanje Kupovina opreme za odlaganje vode (prskanje, orošavanje) Kupovina pumpi Kupovina opreme za IT, uključujući i programe (software) Radovi izvršeni od neke treće strane za izgradnju sistema navodnjavanja	
101.1.2.2	Uređaji za snabdevanje obnovljivom i neobnovljivom energijom za funkcionisanje sistema za navodnjavanje i uređaja za kontrolisanje i nadgledanje	
101.1.2.3	Nabavka mreža protiv grada, zaštite protiv ptica i uređaji za zaštitu od svetlosti Nabavka podržnog sistema za mrežu protiv grada Radovi izvršeni od neke treće strane za postavljanje ograde za zaštitu od grada i sistem za njeno održavanje	
101.1.2.4	Izgradnja ili renoviranje objekata za poljoprivredne mašine i uređaje, skladištenje derivata/lubrifikanata, objekti za skladištenje i zaštitu biljnih proizvoda, đubriva i uređaja za ličnu zaštitu.	
101.1.3	<i>Ulaganja za mašine i poljoprivredne uređaje za uzgajanje voćnjaka, za zaštitu bilja, za raspodelu đubriva, za berbu i tretman nakon berbe</i>	
101.1.3.1	Posebni traktori i kultivatori za voćnjake Mašina za proizvodnju komposta Posebna vozila i remorkeri za berbu Nabavka uređaja i specijalnih mašina za hortikulturu (prskalice, amortizeti), uređaji za raspodelu đubriva, za setvu, za žetvu, tretman komposta, itd.	
101.1.3.2	Kompjuterski uređaji i softveri, uključujući i senzore koji se odnose na uređaje prihvatljive za proizvodne jedinice vinograda	
101.1.4	<i>Ulaganja u izgradnju i popravku objekata za tretman nakon berbe, objekata za smeštaj mašina i poljoprivredne opreme, magacina za proizvode za zaštitu bilja i</i>	

	<i>veštačkog đubriva</i>	
101.1.4.1	<p>Izgradnja ili popravka postojećih objekata ili kupovina i postavljanje panela za privremeni ili stalni magacin, magacina sa uslovljenim zrakom, prostora za čišćenje, klasifikaciju ili pakovanje</p> <p>Kupovina mašina i opreme za predhlađenje, hlađenje i skladištenje u rashladnim uređajima</p> <p>Kupovina mašina i opreme za pranje, čišćenje, selekciju, klasifikaciju, sečenje, sušenje, pakovanje i etiketiranje,</p> <p>Kupovina opreme za transport za upotrebu unutar objekta: viljuškar, remorker, kontejner, kombija, kran, ručni viljuškar, kolica ili neke druge radne opreme ili opreme za transport</p> <p>Uređaji za tretiranje ostataka i skladištenje ostataka (uključujući kompostiranje)</p> <p>Građevinski materijal/komponente za instaliranje tehničkih usluga (snabdevanje vodom, sistemi ventilacije, sistemi za grejanje/hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje energijom, instalacije, ceđenje, kanalizacije/rezervoari, tretiranje odvodnih voda) kontrolirani uslovi (mikro-klimatski, kontrolisanje kvalitet vazduha/vode, vlažnosti, čišćenje vode/vazduha, itd.) obezbeđivanje dopunskih higijenskih i sanitarnih zahteva (uključujući očuvanje higijenskih i sanitarnih proizvoda, kao i radničku zonu), administrativni prostor (kancelariju) i za instaliranje uređaja.</p> <p>Nabavka kompjutera, specijalnih programa i specijalnih tehnoloških uređaja za inspekciju, nadgledanje, registraciju, kontrolisanje hlađenja, itd.</p>	
101.2	SEKTOR POVRĆA	
101.2.1	Ulaganja za izgradnju i modernizaciju stalnih staklenika	
101.2.1.1	<p>Izgradnja staklenika od plasmasa ili stakla</p> <p>Građevinski materijal/komponente za izgradnju/renoviranje staklenika</p>	
101.2.1.2	<p>Kupovina posebne opreme za staklenike, uključujući i mašinu za čuvanje u vazama i punjenje, mašina za berbu, sistem ventilacije, sistem navodnjavanja, Mašina za proizvodnju komposta</p> <p>Kupovina kompjutera, specijalnih programa i opreme za inspekciju, praćenje i registraciju, zatim sistema zakontrolu hlađenja u opremi sa frižiderima, itd.</p>	
101.2.1.3	Uređaji za snabdevanje obnovljivom i neobnovljivom energijom za funkcionisanje sistema za navodnjavanje i uređaja za kontrolisanje i nadgledanje	
101.2.1.4	Nabavka i instalacija uređaja za obezbeđivanje kontrolisanih klimatskih uslova i uzgajanja bez zemlje (soil-less)	
101.2.1.5	<p>Ulaganja u postavljanje ili modernizaciju sistema navodnjavanja</p> <p>Radovi izvršeni od neke treće strane za otvaranje bunara</p> <p>Kupovina opreme za odlaganje vode (prskanje, orošavanje) i kupovina pumpi</p> <p>Kupovina opreme za IT, uključujući i programe (software)</p>	
101.2.2	<i>Magacina za čuvanje voća i povrća</i>	
101.2.2.1	<p>Izgradnja i renoviranje objekata za tretman povrća i krompira nakon berbe;</p> <p>Izgradnja ili popravka postojećih objekata ili kupovina i postavljanje panela za privremeni ili stalni magacin, magacina sa uslovljenim zrakom, prostora za čišćenje, klasifikaciju ili pakovanje</p>	

	<p>Kupovina mašina i opreme za predhlađenje, hlađenje i skladištenje u rashladnim uređajima</p> <p>Kupovina mašina i opreme za pranje, čišćenje, selekciju, klasifikaciju, sečenje, sušenje, pakovanje i etiketiranje,</p> <p>Kupovina opreme za transport za upotrebu unutar objekta: viljuškar, remorker, kontejner, kombija, kran, ručni viljuškar, kolica ili neke druge radne opreme ili opreme za transport</p> <p>Izgradnja objekata za čuvanje mašina i poljoprivrednih uređaja, magacina za pesticide i za đubrivo.</p>	
101.2.2.2	<p>Gradevinski materijal/komponente za instaliranje tehničkih usluga (snabdevanje vodom, sistemi ventilacije, sistemi za grejanje/hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje energijom, instalacije, ceđenje, kanalizacije/rezervoari, tretiranje odvodnih voda)</p> <p>Nabavka kompjutera, specijalnih programa i specijalnih tehnoloških uređaja za inspekciju, nadgledanje, registraciju, kontrolisanje hlađenja, itd.</p>	
101.2.2.3	<p>Uređaji za tehničke usluge (snabdevanje vodom, sistemi ventilacije, sistemi za grejanje/hlađenje, mikro-klimatski uslovi, instalacije električne energije, kanalizacione mreže/rezervoari za tretiranje otpadnih voda)</p> <p>Uređaji za snabdevanje obnovljivom i neobnovljivom energijom za funkcionisanje sistema za navodnjavanje i uređaja za kontrolisanje i nadgledanje</p> <p>Uređaji za obezbeđivanje dopunskih higijenskih i sanitarnih zahteva (uključujući očuvanje higijenskih i sanitarnih proizvoda, kao i radničku zonu), administrativni prostor (kancelariju) i za instaliranje uređaja.</p>	
101.2.2.4	Poljoprivredne mašine (traktori do 82KW, kultivatori, moto-kultivatori) i uređaji za obradu zemljišta, orezivanje, košenje, uređaji za zaštitu useva (prskalice, atomizeri, uređaji za raspodelu đubriva i mašine za setvu/žetvu)	
101.2.3	<i>Uređaji za tretman nakon berbe</i>	
101.2.3.1	<p>Uređaji za tretman nakon berbe, za klasifikaciju, čišćenje, pranje, sušenje, dezinfekciju, otkrivanje metala, stakla i drugih tvrdih materijala</p> <p>Uređaji za sečenje voća, pakovanje i etiketiranje</p> <p>Uređaji za predhlađenje, hlađenje i frižider</p>	
101.2.3.2	Uređaji za manipulisanje, tovar-istovra, viljuškar, prikolice, prevozna sredstva sa sistemom kaiša, uređaji za merenje	
101.2.3.3	Uređaji za tretiranje ostataka i odlaganje otpada (uključujući kompostiranje)	
101.2.3.4	Uređaji za praćenje kvaliteta, kontrolni sistemi, sistemi za praćenje, čuvanje i raspodelu, kompjuterski uređaji i softveri, uključujući senzore	
101.3	SEKTOR ZA PROIZVODNJU MLEKA	
101.3.1	<i>Izgradnja/renoviranje štala za krave, ovce i koze za mleko</i>	
101.3.1.1	Izgradnja / popravka štala i pomoćnih objekata, prostorija za mužu i prateće infrastrukture	

	Izgradnja ili popravka štala zatvorenog, poluotvorenog ili otvorenog tipa Izgradnja ili popravka i prostorija za mužu, prostorija za čuvanje mleka, i laktofriza	
101.3.1.2	Ulaganja u modernizaciju opreme za mužu i čuvanje mleka, uključujući i prostorije za mleko i laktofriz Oprema za mužu Muža Zatvoreni sistem za mužu Vakuumske pumpe i sistemi kontrole Sistemi za merenje mleka Oprema za čišćenje sistema za mužu	
101.3.1.3	Izgradnja ili popravka nepokretne imovine, kao što su magacini za koncentrovanu i voluminoznu hranu, magacin za stočnu hranu, silosi, uključujući i prostorije za pripremu hrane, za njen tretman i pakovanje Izgradnja objekata ili soba za skladištenje lekova, higijenskog materijala, za veterinare, za odmor radnika, itd. Ulaganja za uklanjanje, tretiranje i odlaganje đubriva Izgradnja ili renoviranje magacina za sakupljanje i odlaganje đubriva Jama za tečni otpad Uređaji za mešanje i vađenje tečnog otpada pumpom Automatski uređaji za uklanjanje otpada Pumpe i sistemi za provetravanje za tečni otpad Uređaji za raspodelu tečnog otpada (npr. cisterna) a i čvrstog otpada.	
101.3.1.4	Uređaji za tehničke usluge (snabdevanje vodom, sistemi ventilacije, sistemi za grejanje/hlađenje, mikro-klimatski uslovi, instalacije električne energije, kanalizacione mreže/rezervoari za tretiranje otpadnih voda, četke, uređaji za merenje	
101.3.1.5	Uređaji za postavljanje ograda oko stočarskih farmi, zona za uzgajanje, kontrolisanje kretanja u prirodi, barijere za dezinfekciju, pristupni ulazi i ulazi na farmi za vršenje neophodnih aktivnosti farme	
101.3.1.6	Uređaji za obeležavanje životinja i registraciju podataka kompjuterskih uređaja i softvera, uključujući i senzore (koji se odnose samo na prihvatljive uređaje za aktivnosti farme mleka)	
101.3.2	<i>Mehanizacija i poljoprivredni uređaji</i>	
101.3.2.1	Poljoprivredna mašinerija: mešalice (mikseri), mašine za košenje, prese, grabulje tedders, mašina za usitnjenje silaže, uređaji i mašine za pripremu silaže na farmi, mašine za obradu zemljišta (traktori, kultivatori, moto-kultivatori), mašine za setvu, za zaštitu useva (prskalice, atomizeri), za raspodelu đubriva, za košenje i za obradu livada (uključujući rotobale)	
101.4	GRUPA ULAGANJA ZA PROIZVODNJU MESA	
101.4.1	<i>Izgradnja/renoviranje objekata farmi za uzgajanje</i>	
101.4.1.1	Izgradnja ili renoviranje štala zatvorenog, poluotvorenog ili otvorenog tipa i pratećih objekata i odgovarajuće infrastrukture za teladi za tovljenje Izgradnja / renoviranje štala za uzgajanje brojlera i pratećih objekata, objekata za proizvodnju jednodnevnih pilića kao i odgovarajuće infrastrukture na farmi	

	prostorija za mužu i prateće infrastrukture	
101.4.1.2	<p>Izgradnja ili renoviranje pratećih objekata, kao što su magacini za koncentrovanu i voluminoznu hranu, magacin za stočnu hranu, silosi, uključujući i prostorije za pripremu hrane, za njen tretman i pakovanje</p> <p>Izgradnja objekata ili soba za skladištenje lekova, higijenskog materijala, za veterinare, za odmor radnika, itd.</p> <p>Ulaganja za uklanjanje, tretiranje i odlaganje đubriva</p> <p>Izgradnja ili renoviranje magacina za sakupljanje i odlaganje đubriva</p> <p>Jama za tečni otpad</p> <p>Uređaji za mešanje i vađenje tečnog otpada pumpom</p> <p>Automatski uređaji za uklanjanje otpada</p> <p>Pumpe i sistemi za provetravanje za tečni otpad</p> <p>Uređaji za raspodelu tečnog otpada (npr. cisterna) a i čvrstog otpada.</p>	
101.4.1.3	Ulaganja za instaliranje tehničkih uslugaza snabdevanje vodom, sistemi ventilacije, sistemi za grejanje/hlađenje, mikro-klimatski uslovi, proizvodnja energije i snabdevanje električnom energijom, odvođi, kanalizacione mreže/rezervoari za tretiranje otpadnih voda, četke, uređaji za merenje	
101.4.1.4	Ulaganja za postavljanje ograda na stočarskim farmama, zonama za uzgajanje, kontrolisanje kretanja u prirodi, barijere za dezinfekciju, putni pristupi i putevi na farmi za vršenje neophodnih aktivnosti na farmi	
101.4.1.5	Uređaji za obeležavanje životinja i registraciju podataka za kompjuterske uređaje i softvere, uključujući senzore (koji se odnose samo na uređaje koji su prihvatljivi za aktivnosti na farmama za mleko)	
101.4.2	<i>Mekanizimi dhe pajisjet bujqësore</i>	
101.4.2.1	Poljoprivredna mašinerija: mešalice (mikseri), mašine za košenje, prese, grabulje tedders, mašina za usitnjenje silaže, uređaji i mašine za pripremu silaže na farmi, mašine za obradu zemljišta (traktori, kultivatori, moto-kultivatori), mašine za setvu, za zaštitu useva (prskalice, atomizeri), za raspodelu đubriva, za košenje i za obradu livada (uključujući rotobale). Uređaji za prevoz brojlera do klanica (prikolice, kavezi)	
101.5	GRUPA ULAGANJA ZA PROIZVODNJU GROŽĐA	
101.5.1	<i>Ulaganja za uspostavljanje/rehabilitaciju vinograda</i>	
101.5.1.1	<p>Ulaganja za uspostavljanje/rehabilitaciju vinograda (setva, konverzija, zamena)</p> <p>Radove sejanja, pripreme zemljišta, osim đubrenja zemljišta, vrši treća stranka</p> <p>Nabavka sertifikovanih sadnica</p> <p>Nabavka materijala za sistem za držanje loze</p> <p>Nabavka materijala za ograde</p> <p>Nabavka plasmase za pokrivanje loza, samo za stono grožđe</p> <p>Radove za instaliranje sistema za držanje ograde vrši treća stranka</p>	

101.5.1.2	<i>Ulaganja za instaliranje ili obnovu sistema za navodnjavanje</i>	
101.5.1.2.1	Ulaganja za instaliranje ili obnovu sistema za navodnjavanje na osnovu praksi za efikasnu upotrebu vode i energije Radove otvaranja bunara vrši treća stranka Nabavka cevi za navodnjavanje Nabavka uređaja za bacanje vode (prskanje) Nabavka pumpi Nabavka IT uređaja, uključujući i programme (softver) Radove za instaliranje sistema za navodnjavanje vrši treća stranka	
101.5.2	<i>Ulaganja za instaliranje mreža protiv grada</i>	
101.5.2.1	Nabavka mreže protiv grada Radovi koje vrši treća stranka za postavljanje mreža protiv grada i podržnog sistema za mreže	
101.5.3	<i>Ulaganja za mašine i poljoprivredne uređaje za uzgajanje vinograda za šubrenje, za berbu i tretmane nakon berbe</i>	
101.5.3.1	Specijalni traktori i kultivatori Vozila sa specijalnim prikolicama za berbu Nabavka uređaja i specijalnih mašina za vinogradarstvo, za raspodelu, za setvu, tretiranje komposta, itd.	
101.5.4	<i>Izgradnja i unapređenje objekata za odlaganje mašina i poljoprivrednih uređaja, magacini za proizvode, za pesticide i veštačko đubrivo</i>	
101.5.4.1	Izgradnja ili renoviranje postojećih objekata i instaliranje panela za privremeni ili stalni magacin, magacina sa uslovljenim zrakom, prostora za čišćenje, klasifikaciju ili pakovanje Kupovina mašina i opreme za predhlađenje, hlađenje i skladištenje u rashladnim uređajima Kupovina mašina i opreme za pranje, čišćenje, selekciju, klasifikaciju, sečenje, sušenje, pakovanje i etiketiranje, Kupovina opreme za transport za upotrebu unutar objekta: viljuškar, remorker, kontejner, kombija, kran, ručni viljuškar, kolica ili neke druge radne opreme ili opreme za transport Nabavka kompjutera, specijalnih programa i specijalnih tehnoloških uređaja za inspekciju, nadgledanje, registraciju, kontrolisanje hladnoće, itd.	
101.5	GRUPA ULAGANJA ZA PROIZVODNJU JAJA	
101.6.1	Izgradnja/renoviranje štala za kokoške nosiljei pratećih objekata, kao i određena infrastruktura na farmi	
101.6.2	Ulaganja za kaveze, samo kada se ispunjavaju EU standardi	
101.6.3	Izgradnja ili renoviranje pratećih objekata, kao što su skladišta hrane, uključujući uređaje za pripremu hrane, upotrebu i pakovanje iste	
101.6.4	Ulaganja za uređaje za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora	
101.6.5	Ulaganja za proizvodnju koncentrata, 50% od kojeg se treba koristiti za potrebe na farmi	

101.6.6	Objekti i uređaji za uzgajanje jednodnevnih pilića	
101.6.7	Ulaganja za mašine i uređaje za tretiranje jaja, za klasifikaciju jaja, samo za farme koje imaju više od 15,000 kokošača nosilja	
101.6.8	Ulaganja za sisteme za uklanjanje, tretiranje i odlaganje đubriva	
OPŠTI TROŠKOVI ZA MERU 101		
101.A1	<i>Lista opštih troškova za pripremu poslovnog plana</i>	
101.A1.1	Plaćanja savetodavnih usluga za pripremu poslovnog plana, predlog projekta, analizu zemljišta, analizu vode i druge neophodne analize.	
101.A1.2	Plaćanja za arhitekte i inženjere za svaku fazu planiranja za pripremu prvobitnog dizajna, studije izvodljivosti, tehnički projekat, podržni projekti, itd.	
101.A1.3	Ostali troškovi za prikupljanje podržnih dokumenata kao što je građevinska dozvola, procena uticaja na životnu sredinu i ostle neophodne dozvole ili licence	
101.A2	<i>Opšti troškovi za sprovođenje projekta</i>	
101.A2.1	Plaćanja agencija e konsultacija e asistencija e tehnika e menadžmenta e projektit gjatë zbatimit të projektit	
101.A2.2	Plaćanja za arhitekte i inženjerske usluge za nadgledanje izgradnje	
101.A2.3	Plaćanja za pružanje građevinskih usluga	
101.A4	<i>Troškovi publiciteta i informisanja na nivou projekta</i>	
101.A3.1	Dizajniranje javnog i informativnog materijala	
101.A3.2	Štampanje javnog i informativnog materijala	
101.A3.3	Elementi izgradnje za plakate/bilborde	
LISTA PRIHVATLJIVIH RADOVA ZA MERU 101		
101.B1	Aktivnosti koje se odnose na rušenje <ul style="list-style-type: none"> - rušenje postojećih gradnji - prevoz materijala do obližnje deponije pomoćne aktivnosti	
101.B1.1	Radovi zemljišta <ul style="list-style-type: none"> - iskopavanje humusne površine - iskopavanje zemlje - iskopavanje temelja - izgradnja nasipa - izgradnja i ojačanje osnove - prevoz iskopanog materijala - pomoćne aktivnosti 	
101.B1.2	Radovi sa betonom <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja osnove od betona - postavljanje potrebnih konstrukcija 	

	<ul style="list-style-type: none"> - postavljanje armature - izgradnja betonskog poda i cementni nasipi - radovi betoniranja, regulisanje terena, pristupa putu/putne veze - postavljanje neophodnih montažnih elemenata - otvaranje sistema kanala - pomoćne aktivnosti 		
101.B1.3	Radovi od blokova/cigli <ul style="list-style-type: none"> - zidanje - horizontalna i vertikalna izolacija objekta - malterisanje tavana i zidova objekta - izgradnja ograde, regulisanje terena, puteva/putnih veza - postavljanje montažnih elemenata - izgradnja malih elemenata unutar objekta (odžak, sistem ventilacije, itd) - pomoćne aktivnosti 		
101.B1.4	Radovi od drveta <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja svih elemenata koji se vezuju sa novim objektom ili adaptacijom starog objekta - postavljanje drvenih konstrukcija (osnove, greda i izgradnja krovova) - građevinski radovi od drveta kao što je pod, regulisanje površine, ograde oko puta - postavljanje malih drvenih konstrukcija - pomoćne aktivnosti 		
101.B2	Radovi izolacije i fasade <ul style="list-style-type: none"> - izolacija - fasada - postavljanje montažnih elemenata - pomoćne aktivnosti 		
101.B2.1	Radovi za izgradnju krova <ul style="list-style-type: none"> - postavljanje krovnih konstrukcija - pokrivanje krova/postavljanje crepova/lima i drugih materijala - pomoćne aktivnosti 		
101.B2.2	Radovi od lima <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja oluka - izgradnja sistema za atmosfersku kanalizaciju - sekači snega - pomoćne aktivnosti 		
101.B2.3	Radovi od keramike <ul style="list-style-type: none"> - priprema osnove za lepljenje keramičkih ploča - postavljanje keramičkih ploča - završne aktivnosti nakon postavljanja keramičkih ploča - pomoćne aktivnosti 		
101.B3	Radovi od drveta <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja prozora, vrata, drvenih ograda, stepeništa, itd. - izgradnja unutrašnjih i spoljašnjih drvenih elemenata - pomoćne aktivnosti 		

101.B3.1	Radovi za izgradnju sprata <ul style="list-style-type: none"> - stvaranje osnove za izgradnju sprata - izgradnja sprata - završni radovi - pomoćne aktivnosti 	
101.B3.2	Radovi farbanja/lakiranja <ul style="list-style-type: none"> - farbanje tavana i zidova - lakiranje drvenih i metalnih površina - pomoćne aktivnosti 	
101.B3.3	Radovi od metala <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja metalnih elemenata - instaliranje metalnih konstrukcija - instaliranje ograde (balokna, stepeništa, itd.) i ograđivanje objekata - instaliranje neophodnih montažnih metalnih elemenata - pomoćne aktivnosti 	
101.B3.4	Radovi od kamena <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja zida kamenom - obloženje kamenom/slojevi kamena - izgradnja ogradnog zida, regulisanje ambijenta, od kamena, pristup putu/putnih veza - instaliranje montažnih elemenata - pomoćne aktivnosti 	
101.B3.5	Tehničke instalacije <ul style="list-style-type: none"> - Instaliranje sistema za snabdevanje električnom energijom - Instaliranje sistema za snabdevanje gasom - Instaliranje spoljnih i vanjskih instalacija električne energije - Instaliranje sistema za odvodnjavanje - Instaliranje sistema za snabdevanje vodom, postavljanje rezervoara vode, hidrofora, itd. - Instaliranje unutrašnjeg i vanjskog sistema kanalizacije koji se vezuje sa sekundarnim sistemom kanalizacije ili kanalizacije septičke jame/rezervoara - izgradnja septičke jame /rezervoara - instaliranje unutrašnjih sanitarnih uređaja - instaliranje sistema za grejanje, ventilaciju, klimatizaciju i klima sisteme/prečišćavanje vode (sistemi za grejanje i hlađenje); - instaliranje uređaja za tretiranje vode i stanica za čišćenje vode; - pomoćne aktivnosti 	
101.B3.6	Ostale aktivnosti <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja parkinga i mesta za parking - izrada putne mreže - regulisanje orkuženja (isključujući dekorativno bilje) - ostale pomoćne aktivnosti 	
101.C	- <i>Lista prihvatljivih troškova za instaliranje uređaja</i>	
101.C.1	Instaliranje uređaja i prihvatljivih mašina	
101.C.2	Instaliranje uređaja za proizvodnju obnovljive energije (veter, sunce,	

	geotermalne, bio-gas, itd.)
101.C.3	Postavljanje kompjuterskih uređaja i kompjuterskih programa, uključujući senzore

LISTA PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA ZA MERU 103 Ulaganja u preradu i trgovinu poljoprivrednih proizvoda	
Kod troškova	Naziv prihvatljivih troškova
	Hardver i softver (potrebni za upravljanje proizvodnim procesima) su prihvatljivi u svim troškovima predstavljenim na listi prihvatljivih troškova
(103.1)	SEKTOR MLEKA
(103.1.1)	IZGRADNJA
103.1.1.1	objekte za prijem sirovine, termička prerada (pasterizacija / sterilizacija / UHT); hlađenje i čuvanje finalnih proizvoda, pakovanje, higijenska oprema (CIP, itd) sanitarno skladištenje materijala za omotavanje, veterinarska inspekcija; laboratorije uključujući transformacione sobe i sanitarne objekte; materijali za pakovanje i skladištenje aditiva; objekti za čišćenje o dezinfekciju vozila za prevoz, unutrašnja putna mreža unutar objekta, prostorije za instaliranje sistema za ventilaciju, klimatizovan vazduh, hlađenje i grejanje, objekti za energiju, izgradnja i / ili obnova sistema za snabdevanje vodom (uključujući bunare), gas, električna energija (uključujući agregate) i kanalizacija, uključujući opremu za tretman otpadnih voda i sprečavanje zagađivanja vazduha.
103.1.1.2	Izgradnja implanta za korišćenje izvora obnovljive energije (sunčevi implant, hidro implant, implant na vazduh, implant biomase, itd. uključujući vezu sa implanta za korišćenje izvora obnovljive energije na distributivnu mrežu / sa implanta za korišćenje izvora obnovljive energije objekta); sređivanje ambijenta: izgradnja ograda, puteva i parkinga unutar preduzeća.
(103.1.2)	Oprema
103.1.2.1	Oprema za prikupljanje i skladištenje mleka u mestima za prikupljanje pre distribucije kao i potrebni aparati za merenje temperature
103.1.2.2	Specijalizovana vozila za prevoz sirovine zajedno sa odgovarajućom opremom (uzimanje uzorka i uređaji za merenje)
103.1.2.3	Uređaji za uzimanje uzorka, prijem, preradu, punjenje i pakovanje mleka i mlečnih proizvoda
103.1.2.4	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju (sterilizaciju) objekata, oprema, alatke, aparati i mašinerija, ormari za garderobu i toaleti (uključujući odgovarajuće uređaje za merenje)

103.1.2.5	Oprema za rukovanje i skladištenje mlečnih proizvoda
103.1.2.6	Oprema za praćenje, merenje i tretman proizvodnih i skladištenih procesa (sa montažom)
103.1.2.7	Oprema za unapređivanje i kontrolu kvaliteta proizvoda (HACCP, ISO 22000), usluge za povećanje bezbednosti hrane (HACCP, ISO22000).
103.1.2.8	Oprema za tretman, otklanjanje i prevoz otpada i materijala za pakovanje
103.1.2.9	Oprema za pripremanje (uključujući hemikalije), akumulaciju i distribuciju tople i hladne vode
103.1.2.10	Oprema za obezbeđivanje posebnih mikroklimatskih uslova na proizvodnim površinama i / ili skladištima uključujući opremu za klimatizovan vazduh – sređivanje: grejanja/hlađenja, sušenja/vlažnosti vazduha
103.1.2.11	Higijenska oprema za pranje i sušenje ruku u objektu i toaletima (uključujući tuševе), oprema za prostorije za garderobu i oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odeće i donjeg veša
103.1.2.12	Oprema za tretman otpada i vode
103.1.2.13	Oprema za implante za korišćenje obnovljivih izvora energije
103.1.2.14	Laboratorijska oprema i instrumenti
(103.2)	SEKTOR MESA
(103.2.1)	<i>Izgradnja</i>
103.2.1.1	<p>Izgradnja ili renoviranje postojećih klanica i objekata za klanje, prostorije za povredene životinje ili one za koje se sumnja da su bolesne, prostorije za ošamućivanje i klanje životinja, prostorije za obavljanje proizvodnog procesa; prostorije za vadenje iznutrica i dalju preradu, prostorije za analizu (autopsiju) i odvajanje kosti od mesa; prostorije za pražnjenje i čišćenje stomaka i creva; prostorije za skladištenje mesa sa hlađenjem; prostorije za skladištenje mesa koje se smatra neadekvatnim za konzumiranje ljudi, prostorije za hlađenje mesa; prostorije za autopsiju i pakovanje mesa; prostorije za pakovanje jestivih sekundarnih proizvoda; prostorije za transfer ili odnošenje mesa; prostorije za potrebno čišćenje, pranje i dezinfekciju mašinerije za vozila za prevoz životinja; prostorije za veterinarske usluge, prostorije za odvojeno skladištenje spakovanog i nespakovanog mesa, frižider, prostorije za skladištenje životinjskih sekundarnih proizvoda koji nisu predviđeni za konzumiranje ljudi, orman za garderobu i toaleti, laboratorija, prostorija za instalaciju ventilacionih sistema, klimatizovanog vazduha i grejanja</p> <p>Objekti za prijem i privremeno držanje životinja za klanje. Objekti za energiju, izgradnja i /ili renoviranje sistema za snabdevanje vodom (uključujući bunare), gas, električna energija (uključujući agregate) i kanalizacija, uključujući opremu za tretman otpada, otpadnih voda i sprečavanje zagađivanja vazduha, sređivanje</p>

	ambijenta: izgradnja ograda, puteva i parkinga unutar preduzeća.	
103.2.1.2		
103.2.1.3	<p>Prerada mesa</p> <p>Izgradnja ili renoviranje objekata za proizvodnju mlevenog mesa, pripremu mesa, mehanički podeljeno meso, prerađeno meso, prostorije za prijem i skladištenje mesa, proizvodne prostorije, uključujući sobe sa posebnim mikroklimatskim uslovima za proizvodnju, prostorije za pakovanje, prostorije za skladištenje finalnih proizvoda; prostorije za skladištenje začina, aditiva i ostalih sredstava potrebnih za proizvodnju, objekti za skladištenje materijala za omotavanje; odvojeni objekti za skladištenje ili čuvanje dodatne opreme, oprema – reagenti za čišćenje, pranje i dezinfekciju; objekte za posebno prikupljanje i skladištenje životinjskih sekundarnih proizvoda koji nisu za konzumiranje ljudi, orman za garderobu, toaleti, laboratorija, prostorije za instalaciju sistema za ventilaciju i klimatizovan vazduh, hlađenje i grejanje, objekti za energiju; izgradnja i / ili renoviranje sistema za snabdevanje vodom (uključujući bunare), gas, električna energija (uključujući agregate) i kanalizacija, uključujući i objekte za tretman otpada, otpadnih voda i sprečavanje zagađivanja vazduha.</p>	
103.2.1.4		
103.2.1.5	Izgradnja zone ili pokrivenog prostora za istovar životinja	
103.2.1.6	Izgradnja objekta za čišćenje, pranje i dezinfekciju vozila za žive životinje	
103.2.1.7	<p>Izgradnja implanta za korišćenje izvora obnovljive energije (sunčevi implant, hidro implant, implant na vazduh, implant biomase, itd. uključujući vezu sa implanta za korišćenje izvora obnovljive energije na distributivnu mrežu / sa implanta za korišćenje izvora obnovljive energije objekta). Sređivanje ambijenta: izgradnja ograda, puteva i parkinga unutar preduzeća.</p>	
(103.2.2)	Oprema	
103.2.2.1	Oprema za istovar životinja rampe	
103.2.2.2	Oprema za prijem, privremen smeštaj, i ishrana životinja hranom vodom u magacinu; čišćenje, pranje i dezinfekcija magacina.	
103.2.2.3	Poprema za prevoz živih životinja u klanice	
103.2.2.4	Oprema za uklanjanje i pražnjenje krvi	
103.2.2.5	Oprema za prijem sirovine	
103.2.2.6	Sistem za prevoz zaklanih delova (mesa)	
103.2.2.7	Oprema za preradu mesa u klanicama nakon ceđenja (krvarenja)	

103.2.2.8	Aparat za određivanje mišićnih tkiva zaklanog mesa	
103.2.2.9	Oprema za istovar životinja rampe	
103.2.2.10	Oprema za prikupljanje, prijem, skladištenje (hladnjača), odnošenje i preradu životinjskih sekundarnih proizvoda koji nisu predviđeni za konzumiranje ljudi i preradu otpada iz klanice.	
103.2.2.11	Oprema za prikupljanje otpadaka životinjskog porekla	
103.2.2.12	Oprema za preradu i pakovanje jestivih sekundarnih proizvoda	
103.2.2.13	Oprema za pražnjenje i čišćenje stomaka, bešike i creva	
103.2.2.14	Oprema za seču (komadanje), preradu, pakovanje i etiketiranje	
103.2.2.15		
103.2.2.16	Oprema za preradu i skladištenje masti	
103.2.2.17	Oprema za hlađenje i / ili zamrzavanje sirovine i finalnih proizvoda, uključujući aparate za merenje	
103.2.2.18	Oprema za proizvodnju mlevenog mesa, pripreme mesa, mehanički odvojeno meso i mesnati proizvodi.	
103.2.2.19	Oprema za prijem, tretman, čuvanje i prevoz finalnih proizvoda sa potrebnim aparatima za merenje	
103.2.2.20	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju vozila	
103.2.2.21	Oprema za unutrašnju veterinarsku kontrolu (sastavni deo projekta)	
103.2.2.22	Laboratorijska oprema osim uređaja od stakla (sastavni deo projekta)	
103.2.2.23	Oprema za praćenje, merenje i tretman proizvodnih i skladištenih procesa (sa montažom)	
103.2.2.24	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju (sterilizaciju) objekata, uređaja, alati, aparata i mašinerije	
103.2.2.25	Oprema za detekciju metala i / ili ostalih fizičkih rizika	
103.2.2.26	Oprema za obezbeđivanje posebnih mikroklimatskih uslova u proizvodnji i / ili prostora za skladištenje (uključujući uređaje za klimatizovan vazduh, grejanje / hlađenje, sušenje / v vlažnost vazduha)	
103.2.2.27	Higijenski uređaji za pranje i sušenje ruku u objektu i toaletima (uključujući tuševe), oprema za prostorije za garderobu i oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odeće i donjeg veša	
103.2.2.28	Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda, sprečavanje zagađivanja vazduha i rastvarača	
103.2.2.29	Oprema za implante za korišćenje obnovljivih izvora energije	
(103.3)	SEKTOR ZA PRERADU VOĆA I POVRĆA	

(103.3.1)	Izgradnja	
103.3.1.1	Izgradnja i / ili renoviranje objekata za preradu prostor za prijem sirovine, pranje / čišćenje, sortiranje, tretman, čuvanje, sušenje, smrznuto voće, analizu finalnih proizvoda, sa unutrašnjom putnom mrežom unutar objekta, skladištenje materijala za pakovanje, aditiva i finalnih proizvoda, soba za transfer i sanitarni objekti, pranje /čišćenje, prostor za instalaciju sistema za ventilaciju i klimatizovanog vazduha, hlađenje i grejanje, objekti za energiju; izgradnja i/ili obnova sistema za snabdevanje vodom (uključujući bunare), gas, električna energija (uključujući agregate) i kanalizacija, uključujući objekte za tretman otpadnih voda i sprečavanje zagađivanja vazduha.	
103.3.1.2	Izgradnja implanta za korišćenje obnovljivih izvora energije (sunčevi implanti, hidro implanti, implanti na vazduh, implanti biomase, itd. uključujući vezu sa implanta za korišćenje izvora obnovljive energije na distributivnu mrežu / sa implanta za korišćenje izvora obnovljive energije objekta). Sređivanje ambijenta: izgradnja ograda, puteva i parkinga unutar preduzeća.	
(103.3.2)	Oprema	
103.3.2.1	Oprema za pranje / ili sušenje, čišćenje i sortiranje	
103.3.2.2	Oprema i mašinerija za preradu, pakovanje, etiketiranje i privremeno skladištenje	
103.3.2.3	Oprema za pasterizovanje / sterilizaciju	
103.4.2.4	Oprema za hlađenje i zamrzavanje	
103.3.2.5	Oprema za veštačku ventilaciju, klimatizovan vazduh, sisteme hlađenja i grejanja objekata za preradu i skladištenje	
103.3.2.6	Oprema i mašinerija za tretman otpada i otpadnih voda	
103.3.2.7	Oprema i mašinerija za sisteme za grejanje	
103.3.2.8	Oprema za prevoz voća i povrća (plastični kontejneri i palete paketa)	
103.3.2.9	Mašinerija za prevoz voća i povrća unutar objekta	
103.3.2.10	Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda, sprečavanje zagađivanja vazduha	
103.3.2.11	Higijenski uređaji za pranje i sušenje ruku u objektu i toaletima (uključujući tuševe), oprema za prostorije za garderobu i oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odeće i donjeg veša	
103.3.2.12	Oprema za ubacivanje sirovina	
103.3.2.13	Laboratorijska oprema	
103.3.2.14	Oprema za detekciju stakla i metala i / ili ostalih fizičkih rizika	

103.3.2.15	Oprema za čuvanje sirovine i finalnih proizvoda (shodno zahtevima projekta)	
103.3.2.16	Oprema za implante za korišćenje obnovljivih izvora energije	
103.3.2.17	Ulaganja za sprovođenje standarda kvaliteta (HACCP, ISO 22000)	
(103.4)	SEKTOR VINA	
(103.4.1)	Izgradnja	
103.4.1.1	Izgradnja implanta za korišćenje obnovljivih izvora energije (sunčevi implanti, hidro implanti, implanti na vazduh, implanti biomase, itd. uključujući vezu sa implanta za korišćenje izvora obnovljive energije na distributivnu mrežu / sa implanta za korišćenje izvora obnovljive energije objekta).	
103.4.1.2	Izgradnja i / ili renoviranje objekata za upravljanje otpadom i sprečavanje zagađivanja vazduha; sređivanje ambijenta: izgradnja ograda, puteva i parkinga unutar preduzeća.	
(103.4.2)	Oprema	
103.4.2.1	Oprema i mašinerija za preradu grožđa	
103.4.2.2	Oprema i mašinerija za vino i rafinirano vino	
103.4.2.3	Oprema i mašinerija za čuvanje osmoze i aparati za isparavanje	
103.4.2.4.	Oprema i mašinerija za standove, postolja, zrelo vino (sazrevanje) uključujući pumpe i cisterne vina	
103.4.2.5	Proizvodna linija za punjenje vina sa pratećom opremom (uključujući opremu i mašineriju za pranje i dezinfekciju flaša).	
103.4.2.6	Tubacine i oklopna oprema	
103.4.2.7	Oprema za prevoz unutar vinarije /objekta shodno zahtevima proizvoda (palete za flaše, kontejneri...)	
103.4.2.8	Higijenski uređaji za pranje i sušenje ruku u objektu i toaletima (uključujući tuševе), oprema za prostorije za garderobu i oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju objekata i opreme	
103.4.2.9	Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda, sprečavanje zagađivanja vazduha	
103.4.2.10	Oprema za veštačku ventilaciju, klimatizovan vazduh i grejanje objekata za preradu i skladištenje	
103.4.2.11	Oprema za analize kvaliteta	
103.4.2.12	Ulaganja u sprovođenje standarda kvaliteta (HACCP, ISO 22000)	
103.4.2.13	Oprema za implante za korišćenje obnovljivih izvora energije	
103.4.2.14	Oprema za korišćenje srži grožđa	

Tabela LISTA PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA ZA MERU 302	
Kod	Opis prihvatljivih troškova
302.1	Podmera 302.1 – Proizvodnja, prerada i promovisanje meda
302.1/A	<i>Izgradnja i renoviranje objekata za aktivnosti tretiranja meda</i>
302.1/1	Građevinski materijali i materijali za postavljanje drugih neophodnih elemenata za objekat koji se gradi ili renovira (vrata, prozori, itd.)
302.1/2	Građevinski materijali za objekte za obezbeđivanje higijensko-sanitarnih zahteva, za obezbeđivanje fizičkih uslova za postizanje bezbednosnih standarda hrane i instalacija istih
302.1/3	Građevinski materijal za izgradnju objekata za postizanje ekoloških standarda upravljanje otpadom i za instaliranje istih
302.1/4	Građevinski materijali/materijali za instaliranje tehničkih usluga (snabdevanje vodom, sistemi ventilacije, sistemi za grejanje/hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje energijom, instalacije, ceđenje, kanalizacije/rezervoari, tretiranje odvodnih voda) kontrolirani uslovi (mikro-klimatski, kontrolisanje kvalitet vazduha/vode, vlažnosti, čišćenje vode/vazduha, itd.) uključujući prakse za štednju energije i upotrebu obnovljive energije
302.1/5	Građevinski materijali za obezbeđenje ulaznih puteva i putne mreže za izvršenje operacija i ograničavanje zone oko prihvatljivih objekata
302.1/B	<i>Uređaji za prihvatljive aktivnosti</i>
302.1/1	Ulaganja za košnice, proizvodnju meda (košnice sa antivaro podom)
302.1/2	Linija za sakupljanje meda (INOX materijal –otporan na kiseline) - Elektronska kasetna centrifuga; - Kada (korito) za uklonjene ramove; - Kada (tapsija) za uklanjanje žiga sa ramova; - Električni uređaj za ulanjanje žigova sa ramova; - Topilica voska za sać (električna ili sa gasom);
302.1/3	Ograda za okvire (5 € po košnici), ali ne više od 500 €
302.1/4	Ulaganja za uređaje za med i laboratorije za analiziranje pčelinjih proizvoda (refraktometar i spektrofotometar)
302.1/4	Uređaji za vađenje pčelinjog mleka i uređaji za uzgajanje matica (komplet igle za transplataciju, komplet lopatica za vađenje pčelinjeg mleka, aparat za merenje temperature, aparat za merenje vlažnosti, aparat za uzgajanje larva, kafezi za prevoz matica, mladice za oplodnju ne više od 100 komada, specijalni frižideri za prevoz, frižider sa dubokim zamrzavanjem, inkubator)
302.1/5	Različite vrste uređaja za pakovanje meda za pakovanje

302.1/6	Specijalizovana prikolica za prenos pčelinjih košnica, ne manje od 50 košnica
302.1/7	Ulaganja za nabavku uređaja za obnovljivu energiju
302.1/8	Ulaganja za marketing proizvedenih ili prerađenih proizvoda, uključujući: Priprema i štampanje kataloga, letaka, brošura, postera, itd., za promovisanje proizvodnje, plaćanje za učešće na lokalnim/narodnim sajmovima; - Stvaranje veb stranice; <i>Maksimalni prihvatljivi troškovi marketinga su ograničeni na 10% opšte vrednosti projekta</i>
(302.2)	Podmera 302.2 – Sakupljanje, prerada i promovisanje nedrvenih planinskih proizvoda
302.2/A	Izgradnja, renoviranje i proširenje objekata
302.2/1	Građevinski materijali i materijali za postavljanje drugih neophodnih elemenata za objekat koji se gradi ili renovira (vrata, prozori, itd.)
302.2/2	Građevinski materijali za objekte za obezbeđivanje higijensko-sanitarnih zahteva, za obezbeđivanje fizičkih uslova za postizanje bezbednosnih standarda hrane i instalacija istih
302.2/3	Građevinski materijal za izgradnju objekata za postizanje ekoloških standarda upravljanje otpadom i za instaliranje istih
302.2/4	Građevinski materijali/materijali za instaliranje tehničkih usluga (snabdevanje vodom, sistemi ventilacije, sistemi za grejanje/hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje energijom, instalacije, ceđenje, kanalizacije/rezervoari, tretiranje odvodnih voda) kontrolirani uslovi (mikro-klimatski, kontrolisanje kvalitet vazduha/vode, vlažnosti, čišćenje vode/vazduha, itd.) uključujući prakse za štednju energije i upotrebu obnovljive energije
302.2/5	Građevinski materijali za obezbeđenje ulaznih puteva i putne mreže za izvršenje operacija i ograničavanje zone oko prihvatljivih objekata
302.2/B	<i>Uređaji za prihvatljive aktivnosti</i>
302.2/1	Uređaji za tehničke usluge (snabdevanje vodom, sistemi ventilacije, sistemi za grejanje/hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje energijom, instalacije, ceđenje, kanalizacije/rezervoari, tretiranje odvodnih voda) kontrolirani uslovi (mikro-klimatski, kontrolisanje kvalitet vazduha/vode, vlažnosti, čišćenje vode/vazduha, itd.) uključujući prakse za štednju energije i upotrebu obnovljive energije
302.2/2	Uređaji za ispunjenje higijenskih i sanitarnih zahteva, uključujući higijenske i sanitarne uređaje za radnike i čišćenje mašina i uređaja sa (CIP sistemom/stanicom)*
302.3/3	Uređaji za prijem sirovine (merenje, inspekcija, sortiranje, itd.) i čuvanje
302.3/4	Uređaji za pripremu sirovine za upotrebu (sečenje, sušenje, mlevenje, usinjenje, itd.)
302.2/4	Uređaji za pasterizaciju i sterilizaciju

302.2/5	Uređaji za čuvanje (raftovi, metalne gradnje, drvene palete, uređaji za tovar i istovar, itd.)	
302.2/6	Uređaji za pakovanje i etiketiranje	
302.2/7	Uređaji za nadgledanje kvaliteta, kontrolni sistemi i sistemi za praćenje prijema, skladištenja, prerade, pakovanja i raspodele, uključujući i laboratorijske uređaje i aparate za analize proizvoda (osim snabdevanja i staklenih alatki)	
302.2/8	Računarski uređaji i softver, uključujući i senzore (koji se odnose samo na prihvatljive uređaje)	
302.2/9	Uređaji za obnovljivu energiju	
302.2/10	Ulaganja za marketing proizvedenih ili prerađenih proizvoda, uključujući: Priprema i štampanje kataloga, letaka, brošura, postera, itd., za promovisanje proizvodnje, plaćanje za učešće na lokalnim/narodnim sajmovima; - Stvaranje veb stranice; <i>Maksimalni prihvatljivi troškovi marketinga su ograničeni na 10% opšte vrednosti projekta</i>	
(302.3)	Podmera 302.3 – Prerada i promovisanje poljoprivrednih proizvoda koji se uzgajaju	
302.3/A	<i>Izgradnja, renoviranje i proširenje objekata za aktivnosti nakon berbe i izgradnja i renoviranje tradicionalnih objekata koji se prodaju kao prodajne tačke</i>	
302.3/1	Građevinski materijali i materijali za postavljanje drugih neophodnih elemenata za objekat koji se gradi ili renovira (vrata, prozori, itd.)	
302.3/2	Građevinski materijali za objekte za obezbeđivanje higijensko-sanitarnih zahteva, za obezbeđivanje fizičkih uslova za postizanje bezbednosnih standarda hrane i instalacija istih	
302.3/3	Građevinski materijal za izgradnju objekata za postizanje ekoloških standarda upravljanje otpadom i za instaliranje istih	
302.3/4	Građevinski materijali/materijali za instaliranje tehničkih usluga (snabdevanje vodom, sistemi ventilacije, sistemi za grejanje/hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje energijom, instalacije, ceđenje, kanalizacije/rezervoari, tretiranje odvodnih voda) kontrolirani uslovi (mikro-klimatski, kontrolisanje kvalitet vazduha/vode, vlažnosti, čišćenje vode/vazduha, itd.) uključujući prakse za štednju energije i upotrebu obnovljive energije	
302.3/5	Građevinski materijali za obezbeđenje ulaznih puteva i putne mreže za izvršenje operacija i ograničavanje zone oko prihvatljivih objekata	
302.3/B	<i>Uređaji za prihvatljive aktivnosti</i>	
302.3/1	Uređaji za tehničke usluge (snabdevanje vodom, sistemi ventilacije, sistemi za grejanje/hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje energijom, instalacije, ceđenje, kanalizacije/rezervoari, tretiranje odvodnih voda) kontrolirani uslovi (mikro-klimatski, kontrolisanje kvalitet vazduha/vode, vlažnosti, čišćenje vode/vazduha, itd.) uključujući	

	prakse za štednju energije i upotrebu obnovljive energije	
302.3/2	Uređaji za ispunjenje higijenskih i sanitarnih zahteva, uključujući i higijenske i sanitarne uređaje za radnike i čišćenje mašina i uređaja sa (CIP sistemom/ stanicom)*	
302.3/3	Uređaji za prijem sirovine (merenje, inspekcija, sortiranje, itd.) i čuvanje	
302.3/4	Uređaji za pripremu sirovine za upotrebu (sečenje, sušenje, mlevenje, usitnjenje, itd.)	
302.3/5	Uređaji za čuvanje proizvoda (frižider, frižider za duboko zamrzavanje)	
302.3/6	Raftovi za sušenje i za odlaganje proizvoda	
302.3/7	Uređaji za preradu voća i povrća	
302.3/8	Uređaji za preradu gljiva	
302.3/9	Uređaji za preradu i proizvodnju mleka i mlečnih proizvoda	
302.3/10	Nabavka mobilne jedinice (pokretne) za preradu mleka;	
302.3/11	Nabavka mini prikolice koju vuče traktor ili manji kamion (u kojoj se postavlja mobilna jedinica za preradu mleka)	
302.3/12	Uređaji za testo, hleb, proizvodnju makarona, itd.	
302.3/13	Uređaji za mešanje čaja, proizvodnju ekstrakta i preparata sa osnovom čaja, pakovanje čaja uključujući i pakovanje čaja u kesicama, proizvodnja kesica sa biljem (nana, vrbenka, kamilica, itd.)	
302.3/14	Uređaji za proizvodnju začina	
302.3/15	Uređaji za proizvodnju cidera	
302.3/16	Uređaji za proizvodnju vina	
302.3/17	Uređaji za proizvodnju alkoholnih pića od grožđa i voća	
302.3/18	Uređaji za pasterizaciju, sterilizaciju, punjenje limenki, punjenje, punjenje flaša i ostala pakovanja proizvoda i skladištenje	
302.3/19	Uređaji za pasterizaciju i sterilizaciju	
302.3/20	Uređaji za pakovanje i etiketiranje	
302.3/21	Uređaji za obnovljivu energiju	
302.3/22	Uređaji za nadgledanje kvaliteta, kontrolni sistemi i sistemi za praćenje prijema, skladištenja, prerade, pakovanja i raspodele, uključujući i laboratorijske uređaje i aparate za analize proizvoda (osim snabdevanja i staklenih alatki)	
302.3/23	Uređaji za odlaganje otpada, čuvanje i tretiranje (uključujući i uređaje za kompostiranje i proizvodnju iz nusproizvoda)	
302.3/24	Računarski uređaji i softver, uključujući i senzore (koji se odnose samo na prihvatljive uređaje)	

302.3/25	Ulaganja za marketing Priprema i štampanje kataloga, letaka, brošura, postera, itd., za promovisanje proizvodnje, plaćanje za učešće na lokalnim/narodnim sajmovima; - Stvaranje veb stranice; - Maksimalni prihvatljivi troškovi marketinga su ograničeni na 10% opšte vrednosti projekta	
(302.4)	Podmera 302.4 –Razvoj i promovisanje zanatskih aktivnosti	
302.4.A	<i>Izgradnja, renoviranje i proširenje objekata</i>	
302.4/1	Građevinski materijali i materijali za postavljanje drugih neophodnih elemenata za objekat koji se gradi ili renovira (vrata, prozori, itd.)	
302.4/2	Građevinski materijali za objekte za obezbeđivanje higijensko-sanitarnih zahteva, za obezbeđivanje fizičkih uslova za postizanje bezbednosnih standarda hrane i instalacija istih	
302.4/3	Građevinski materijal za izgradnju objekata za postizanje ekoloških standarda upravljanje otpadom i za instaliranje istih	
302.4/4	Građevinski materijali za instaliranje tehničkih usluga (snabdevanje vodom, sistemi ventilacije, sistemi za grejanje/hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje energijom, instalacije, ceđenje, kanalizacije/rezervoari, tretiranje odvodnih voda) kontrolirani uslovi (mikro-klimatski, kontrolisanje kvalitet vazduha/vode, vlažnosti, čišćenje vode/vazduha, itd.) uključujući prakse za štednju energije i upotrebu obnovljive energije	
	Građevinski materijali za obezbeđenje ulaznih puteva i putne mreže za izvršenje operacija i ograničavanje zone oko prihvatljivih objekata	
302.4/B	<i>Uređaji za prihvatljive aktivnosti</i>	
302.4/1	Uređaji za tehničke usluge (snabdevanje vodom, sistemi ventilacije, sistemi za grejanje/hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje energijom, instalacije, ceđenje, kanalizacije/rezervoari, tretiranje odvodnih voda) kontrolirani uslovi (mikro-klimatski, kontrolisanje kvalitet vazduha/vode, vlažnosti, čišćenje vode/vazduha, itd.) uključujući prakse za štednju energije i upotrebu obnovljive energije	
302.4/2	Uređaji za ispunjenje higijenskih i sanitarnih zahteva, uključujući i higijenske i sanitarne uređaje za radnike i čišćenje mašina i uređaja sa (CIP sistemom/ stanicom)*	
302.4/3	Uređaji za prijem sirovine	
302.4/4	Uređaji, mašine i instalacije za delatnost proizvodnje za obuće	
302.4/5	Uređaji, mašine i instalacije za delatnost proizvodnje kože i kožnih proizvoda	
302.4/6	Uređaji, mašine i instalacije za delatnost proizvodnje i preradu drveta	
302.4/7	Uređaji, mašine i instalacije za delatnost proizvodnje papira i papirnih proizvoda	

302.4/8	Uređaji, mašine i instalacije za delatnost proizvodnje ostalih nemetalnih i mineralnih proizvoda	
302.4/9	Uređaji, mašine i instalacije za delatnost proizvodnje metala	
302.4/10	Uređaji, mašine i instalacije za delatnost proizvodnje nameštaja	
302.4/11	Uređaji, mašine i instalacije za delatnost proizvodnje bižuterija i sličnih proizvoda, uključujući imitaciju nakita i artikle koji su slični	
302.4/12	Uređaji, mašine i instalacije za delatnost proizvodnje muzičkih instrumenata	
302.4/13	Uređaji, mašine i instalacije za proizvodnu delatnost igara i papirnih ili kartonskih igračaka	
302.4/14	Uređaji, mašine i instalacije za proizvodnu delatnost metla i četka	
302.4/15	Uređaji skladištenja (raftovi, metalne gradnje, palete drveta, uređaji za tovar i istovar, viljuške, itd.)	
302.4/16	Uređaji i mašine za pakovanje i etiketiranje	
302.4/17	Uređaji za odlaganje otpada, čuvanje i tretiranje Istok	
302.4/18	Kompjuterski uređaji i softver koji obuhvata senzore (koji se odnose samo na prihvatljive uređaje)	
302.4/19	Ulaganja za marketing Priprema i štampanje kataloga, letaka, brošura, postera, itd., za promovisanje proizvodnje, plaćanje za učešće na lokalnim/narodnim sajmovima; - Stvaranje veb stranice; - Maksimalni prihvatljivi troškovi marketinga su ograničeni na 10% opšte vrednosti projekta	
(302.5)	Podmera 302.5 – Razvoj i promovisanje ruralnog turizma	
302.5	Renoviranje, proširenje i modernizacija ruralnog turističkog poslovanja	
302.5/A	<i>Renoviranje, proširenje i modernizacija (unutrašnja)</i>	
302.5/11	Građevinski materijal za objekte za pružanje domaćeg smeštaja (sobe, apartmani), ugostiteljske/gastronomske usluge (kuvanje i usluga hrane), prodajne tačke zanatskih proizvoda, poljoprivrednih proizvoda, muzeja u ruralnim zonama (koje imaju istorijsku, prirodnu, tradicionalnu, obrazovnu i drugu važnost)	
302.5/2	Građevinski materijali za instaliranje/regulisanje dodatnih rekreativno-sportskih objekata (unutra i van) npr. biciklizam/pešačenje/planinarenje; objekti za čuvanje konjeva, zone za jahanje, jezera za ribolov, rekreativni objekti (unutra i van), sportski tereni i instaliranje uređaja koji se tiču napomenutog	
302.5/3	Građevinski materijali za renoviranje objekata za obezbeđivanje ulaza za osobe sa ograničenim sposobnostima kao i obezbeđivanje pristupa posebnim sanitarnim uređajima	

302.5/4	Građevinski materijal za renoviranje objekata za obuke i seminare
302.5/5	Građevinski materijali za objekte za obezbeđivanje higijensko-sanitarnih zahteva, za obezbeđivanje fizičkih uslova za postizanje bezbednosnih standarda hrane i instalacija istih
302.5/6	Građevinski materijal za izgradnju objekata za postizanje ekoloških standarda upravljanje otpadom i za instaliranje istih
302.5/7	Građevinski materijal/materijal za instaliranje tehničkih usluga (snabdevanje vodom, sistemi ventilacije, sistemi za grejanje/hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje energijom, instalacije, ceđenje, kanalizacije/rezervoari, tretiranje odvodnih voda) kontrolirani uslovi (mikro-klimatski, kontrolisanje kvalitet vazduha/vode, vlažnosti, čišćenje vode/vazduha, itd.) uključujući prakse za štednju energije i upotrebu obnovljive energije
302.5/8	Građevinski materijali za regulisanje/postavljanje zemljišta/objekata za mesta u prirodi, uključujući regulisanje dvorišta, staze u prirodi, fontane, svetlo u prirodi, skara u prirodi, staklene kuće, mesta sa hladovinom za odmor, kule, piknik stolovi i stolice stolice za odmaranje, itd.
302.5/9	Građevinski materijali/komponente za obezbeđenje ulaznih puteva i putne mreže za izvršenje operacija i ograničavanje zone oko prihvatljivih objekata
302.5/B	<i>Uređaji za prihvatljive aktivnosti</i>
302.5/1	Uređaji za tehničke usluge (snabdevanje vodom, sistemi ventilacije, sistemi za grejanje/hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje energijom, instalacije, ceđenje, kanalizacije/rezervoari, tretiranje odvodnih voda, uključujući prakse za štednju energije i upotrebu obnovljive energije
302.5/2	Uređaji za ispunjenje higijenskih i sanitarnih uslova, uključujući i higijenske i sanitarne uređaje za radnike i čišćenje, sterilizaciju i dezinfekciju uređaja i objekata
302.5/3	Uređaji za sobe za smeštaj, uključujući proizvode za stolarstvo, ćilime, TV, radio, audio uređaji, itd.
302.5/4	Uređaji za ugostiteljstvo i kuhinju, uključujući alatke i proizvode za stolarstvo
302.5/5	Uređaji za ukrašavanje dvorišta, staze u prirodi, fontane, svetlo u prirodi, skara u prirodi, staklene kuće, mesta sa hladovinom za odmor, kule, piknik stolovi i stolice stolice za odmaranje, itd.
302.5/6	Uređaji za pružanje rekreativno-sportskih aktivnosti (unutra i van) npr. biciklizam/pešačenje/planinarenje; jahanje, ribolov, uređaji za sportske terene na otvorenom i uređaji za teren za zabavu dece
302.5/7	Uređaji za ruralne muzeje, uključujući stolarske proizvode i proizvode od kamena, prekrivače za pod, nabavku starih poljoprivrednih sredstava, nameštaja, tradicionalnih kućnih stvari, tradicionalna odeća, itd.
302.5/8	Uređaji za trenigne u objektima za održavanje seminara
302.5/9	Uređaji za pristup od van i unutra (uključujući liftove) i posebni sanitarni uređaji i uređaji za smeštaj osoba sa ograničenim sposobnostima
302.5/10	Uređaji za tretiranje otpada, uništavanje, čuvanje i tretiranje (uključujući uređaje za preradu otpada od nusproizvoda), filtriranje vode/stanica za čišćenje
302.5/11	Računarski uređaji i softver (koji se odnose samo na prihvatljive uređaje) i za aktivnosti koje se odnose na ruralni turizam

302.5/12	Uređaji za obnovljivu energiju	
302.5/13	Ulaganja za marketing Priprema i štampanje kataloga, letaka, brošura, postera, itd., za promovisanje proizvodnje, plaćanje za učešće na lokalnim/narodnim sajmovima; - Stvaranje veb stranice; - Maksimalni prihvatljivi troškovi marketinga su ograničeni na 10% opšte vrednosti projekta	
<i>A</i>	<i>Renoviranje/proširenje i modernizacija objekata za smeštaj u prirodi</i>	
302.5/14	Građevinski materijali za objekte za pružanje smeštaja u prirodi (mesta za kamping, bungalovi, kamp-prikolice) i dopunske ugostiteljske usluge (kuvanje i usluge hrane), instaliranje i odlaganje uređaja.	
302.5/15	Uređaji za pružanje rekreativno-sportskih aktivnosti (unutra i van) npr. biciklizam/pešačenje/planinarenje; jahanje, ribolov, uređaji za sportske terene na otvorenom i uređaji za teren za zabavu dece	
302.5/16	Građevinski materijal za izgradnju objekata, uključujući pomoćne objekte (čuvanje slamatih prostirki, sredstva za popravku, snabdevanje, itd.), za obezbeđivanje ulaza za osobe sa ograničenim sposobnostima kao i obezbeđivanje pristupa i posebnih sanitarnih uređaja	
302.5/17	Građevinski materijal za obezbeđivanje higijenskih i sanitarnih zahteva (uključujući i higijenske i sanitarne proizvode u radničkim zonama), administrativne prostore i za instaliranje/skladištenje prihvatljivih uređaja	
302.5/19	Građevinski materijal za izgradnju objekata za postizanje ekoloških standarda za vazduh/tretiranje vode i čišćenje, upravljanje otpadom i za instaliranje/pravilno skladištenje uređaja	
302.5/20	Građevinski materijal/uređaji za tehničke usluge (snabdevanje vodom, sistemi ventilacije, sistemi za grejanje/hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje energijom, instalacije, ceđenje, kanalizacije/rezervoari, tretiranje odvodnih voda) kontrolirani uslovi (mikro-klimatski, kontrolisanje kvalitet vazduha/vode, vlažnosti, čišćenje vode/vazduha, itd.) uključujući prakse za štednju energije i upotrebu obnovljive energije	
302.5/21	Građevinski materijal za izgradnju/regulisanje objekata koji služe za pružanje mesta u prirodi, uključujući pejzaž dvorištva, nameštaj u bašti, staze u prirodi, fontane, svetlo u prirodi, skara u prirodi, staklene kuće, mesta sa hladovinom za odmor, kule, piknik stolovi i stolice stolice za odmaranje, itd.	
302.5/22	Građevinski materijali/komponente za obezbeđenje ulaznih puteva i putne mreže za izvršenje operacija i ograničavanje zone oko prihvatljivih objekata	
<i>B</i>	<i>Uređaji za prihvatljive aktivnosti</i>	
302.5/23	Uređaji za tehničke usluge (snabdevanje vodom, sistemi ventilacije, sistemi za grejanje/hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje energijom, instalacije, ceđenje, kanalizacije/rezervoari, tretiranje odvodnih voda, uključujući prakse za štednju energije i upotrebu obnovljive energije	
302.5/24	Uređaji za ispunjenje higijenskih i sanitarnih uslova, uključujući i higijenske i sanitarne uređaje za radnike i čišćenje, sterilizaciju i dezinfekciju uređaja i objekata	

302.5/25	Uređaji za ugostiteljstvo i kuhinju, uključujući alatke i proizvode za stolarstvo	
302.5/26	Uređaji za regulisanje dvorišta, nameštaja za baštu, staze u prirodi, fontane, svetla uprirodi, skara u prirodi, staklene kuće, mesta sa hladovinom za odmor, piknik sto i stolice za odmaranje, itd.	
302.5/27	Uređaji za pružanje rekreativno-sportskih aktivnosti (unutra i van) npr. biciklizam/pešačenje/planinarenje; jahanje, ribolov, uređaji za sportske terene na otvorenom i uređaji za teren za zabavu dece	
302.5/28	Uređaji za jahanje konjem i magarcem	
302.5/29	Uređaji za pristup i posebni sanitarni uređaji, i uređaji za smeštaj osoba sa ograničenim sposobnostima	
302.5/30	Uređaji za tretiranje otpada, uništavanje, čuvanje i tretiranje (uključujući uređaje za preradu otpada od nusproizvoda), filtriranje vode/stanica za čišćenje	
302.5/31	Računarski uređaji i softver (koji se odnose samo na prihvatljive uređaje) i za aktivnosti koje se odnose na ruralni turizam	
302.5/32	Uređaji za obnovljivu energiju	
302.5/33	Ulaganja za marketing Priprema i štampanje kataloga, letaka, brošura, postera, itd., za promovisanje proizvodnje, plaćanje za učešće na lokalnim/narodnim sajmovima; - Priprema veb stranice; - Maksimalni prihvatljivi troškovi marketinga su ograničeni na 10% ukupne vrednost projekta.	
LISTA PRIHVATLJIVIH RADOVA ZA MERU 302- 302.A		
	<i>Lista građevinskih radova/radova obnove</i>	
302.A1.1	Aktivnosti koje se odnose na rušenje <ul style="list-style-type: none"> - Rušenje postojećih gradnji - Prevoz materijala do obližnje deponije - Pomoćne aktivnosti 	
302.A1.2	Radovi zemljišta <ul style="list-style-type: none"> - iskopavanje humusne površine - iskopavanje zemlje - iskopavanje temelja - izgradnja nasipa - izgradnja i ojačanje osnove 	

	<ul style="list-style-type: none"> - prevoz iskopanog materijala <p>pomoćne aktivnosti</p>	
302.A1. 3	<p>Radovi sa betonom</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja osnove od betona - postavljanje potrebnih konstrukcija - postavljanje armature - izgradnja betonskog poda i cementni nasipi - radovi betoniranja, regulisanje terena, pristupa putu/putne veze - postavljanje neophodnih montažnih elemenata - otvaranje sistema kanala - pomoćne aktivnosti 	
302.A1. 4	<p>Radovi od blokova/cigli</p> <ul style="list-style-type: none"> - zidanje - horizontalna i vertikalna izolacija objekta - malterisanje tavana i zidova objekta - izgradnja ograde, regulisanje terena, puteva/putnih veza - postavljanje montažnih elemenata - izgradnja malih elemenata unutar objekta (odžak, sistem ventilacije, itd) <p>pomoćne aktivnosti</p>	
302.A1. 5	<p>Radovi od drveta</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja svih elemenata koji se vezuju sa novim objektom ili adaptacijom starog objekta - postavljanje drvenih konstrukcija (osnove, gređa i izgradnja krovova) - građevinski radovi od drveta kao što je pod, regulisanje površine, ograde oko puta - postavljanje malih drvenih konstrukcija - pomoćne aktivnosti 	
302.A1. 6	<p>Radovi izolacije i fasade</p> <ul style="list-style-type: none"> - izolacija 	

	<ul style="list-style-type: none"> - fasada - postavljanje montažnih elemenata - pomoćne aktivnosti 	
302.A1. 7	Radovi za izgradnju krova <ul style="list-style-type: none"> - postavljanje krovnih konstrukcija - pokrivanje krova/postavljanje crepova/lima i drugih materijala - pomoćne aktivnosti 	
302.A1. 8	Radovi od lima <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja oluka - izgradnja sistema za atmosfersku kanalizaciju - sekači snega - pomoćne aktivnosti 	
302.A1. 9	Radovi od keramike <ul style="list-style-type: none"> - Priprema osnove za lepljenje keramičkih ploča - Postavljanje keramičkih ploča - Završen aktivnosti nakon postavljanja keramičkih ploča - Pomoćne aktivnosti 	
302.A1. 10	Radovi od drveta <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja prozora, vrata, drvenih ograda, stepeništa, itd. - Izgradnja unutrašnjih i spoljašnjih drvenih elemenata - Pomoćne aktivnosti 	
302.A1. 11	Radovi za izgradnju sprata <ul style="list-style-type: none"> - Stvaranje osnove za izgradnju sprata - Izgradnja sprata - Završni radovi - Pomoćne aktivnosti 	
302.A1. 12	Radovi farbanja/lakiranja <ul style="list-style-type: none"> - farbanje tavana i zidova - lakiranje drvenih i metalnih površina 	

	<ul style="list-style-type: none"> - pomoćne aktivnosti 	
302.A1.13	<p>Radovi od metala</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja metalnih elemenata - Instaliranje metalnih konstrukcija - Instaliranje ograde (balokna, stepeništa, itd.) i ograđivanje objekta - Instaliranje neophodnih montažnih metalnih elemenata - Pomoćne aktivnosti 	
302.A1.14	<p>Radovi od kamena</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja zida kamenom - obloženje kamenom/slojevi kamena - izgradnja ogradnog zida, regulisanje ambijenta, od kamena, pristup putu/putnih veza - instaliranje montažnih elemenata - pomoćne aktivnosti 	
302.A1.15	<p>In Tehničke instalacije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Instaliranje sistema za snabdevanje električnom energijom - Instaliranje sistema za snabdevanje gasom - Instaliranje spoljnih i vanjskih instalacija električne energije - Instaliranje sistema za odvodnjavanje - Instaliranje sistema za snabdevanje vodom, postavljanje rezervoara vode, hidrofora, itd. - Instaliranje unutrašnjeg i vanjskog sistema kanalizacije koji se vezuje sa sekundarnim sistemom kanalizacije ili kanalizacije septičke jame/rezervoara - izgradnja septičke jame /rezervoara - instaliranje unutrašnjih sanitarnih uređaja - instaliranje sistema za grejanje, ventilaciju, klimatizaciju i klima sisteme/prečišćavanje vode (sistemi za grejanje i hlađenje); - instaliranje uređaja za tretiranje vode i stanica za čišćenje vode; 	

	- pomoćne aktivnosti	
302.A1. 16	Ostale aktivnosti <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja parkinga i mesta za parking - izrada putne mreže - regulisanje orkuženja (isključujući dekorativno bilje) - ostale pomoćne aktivnosti 	
302.A2	<i>Lista prihvatljivih troškova za instaliranje uređaja</i>	
302.A2. 1	Instaliranje uređaja i prihvatljivih mašina	
302.A2. 3	Instaliranje uređaja za proizvodnju obnovljive energije (vetar, sunce, geotermalne, bio-gas, itd.)	
302.A2. 4	Instaliranje kompjuterskih uređaja i kompjuterskih programa, uključujući senzore	
302.A2. 5	Instaliranje kompjuterskih uređaja i kompjuterskih programa, uključujući senzore	
302.B	- OPTŠI TROŠKOVI ZA MERU 302	
302.B1	<i>Lista opštih troškova za pripremu poslovnog plana</i>	
302.B1. 1	Za pripremu poslovnog plana ili predloga projekta, mogu se dozvoliti prihvatljivi troškovi u vrednosti ne veće od 3% prihvatljivih troškova;	
302.B2	<i>Opšti troškovi za sprovođenje projekta</i>	
302.B2.	Troškovi za arhitekte/inžinjere i za dobijanje dozvola i različitih licenca su prihvatljivi do vrednosti od 7% prihvatljivih troškova.	
302.B4	<i>Troškovi publiciteta i informisanja na nivou projekta</i>	
302.B4. 1	Dizajniranje javnog i informativnog materijala	
302.B4. 2	Štampanje javnog i informativnog materijala	

NPZ	OPŠTI TROŠKOVI ZA MERU – NAVODNJAVANJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA	
	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja rezervoara vode; - Brana za navodnjavanje; - Otvaranje bunara pod uslovom da bunar ima vodu; - Izgradnja sistema drenaže/odvonjavanja; - Pumpe za navodnjavanje i ostali prateći uređaji (uređaji za merenje vode, za struju, itd.); - Rehabilitacija uređaja (ventili, spojnice, cevi, uključujući i rad); - Prateći radovi sa uticajem na životnu sredinu, drenažu (terase, nivelizacija zemljišta, u zavisnosti od vrste projekta). 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Za pripremu poslovnog plana ili predloga projekta, mogu se dozvoliti prihvatljivi troškovi u vrednosti ne veće od 3% prihvatljivih troškova; - Ako ulaganja predviđaju skice, detaljne inženjerske dizajne, procenu uticaja na životnu sredinu, isti su onda prihvatljivi do 7% prihvatljivih troškova. 	